bir ekmek bir Politika
(ikisinden de vazgeçilmez)

Fiyatı 250 kuruş

EKONOMİ

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

PAZARTESİ
15
MAYIS 1978

ADRES:
İstanbul: Yerebatan Caddesi
Taşsavaklar Sok. No 5 Cağaloğlu
Ankara : İzmir Caddesi No 20/27 Kızılay
TELEFONLAR:
İstanbul: 27 77 12 • 27 69 09
Ankara : 17 65 36 • 18 36 86

Yıl 5 Sayı 1771,

Başbakan F. Almanya'dan sonra Ingiltere'de de daha önceki demeçlerinin aksini söyledi

Ecevit, ambargonun «Kıbrıs»la ilgili olduğunu tekrarladı

- ★ BAŞBAKAN ECEVİT, İNGİLTERE'DE TÜRKİYELİ VE YABANCI GAZETECİLERLE BBC'YE VERDİĞİ DEMEÇTE TÜRKİYE'NİN HERŞEYE RAĞMEN NATO'DAN AYRILMAYACAĞINI ISRARLA BELİRTTİ
- ★ ECEVİT, AMBARGONUN TÜRKİYE İLE YUNANİSTAN ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN DÜZELTİLMESİ KONUSUNDA ENGEL TEŞKİL ETTİĞİNİ İDDİA ETTİ
- ★ BAŞBAKAN LONDRA'DA KALDIĞI OTELDE RAUF DENKTAŞ'LA BİR GÖRÜŞME YAPTI

HABER MERKEZİ

Başbakan **Bülent Ecevit**, bundan önceki açıklamalarının aksine, Türkiye'ye uygulanan silah ambargosunun kalkmaması halinde Kıbrıs sorununun çözümünün çok güç olduğunu belirtmiş, ambargonun Türkiye ile Yunanistan arasındaki ilişkilerin düzeltilmesi konusunda da bir engel teşkil ettiğini öne sürmüştür. Ecevit, İngiltere'de Türkiyeli ve yabancı gazetecilerle BBC'ye verdiği demeçte, herşeye rağmen Türkiye'nin NATO'dan çekilmeyeceğini ısrarla belirtmiştir. Federal Almanya'daki ambargo ve Kıbrıs'a ilişkin açıklamalarının yanlış yorumlandığını da iddia eden Ecevit, İngiltere'de kaldığı otelde Rauf Denktaş'la bir görüşme yapmıştır.

BBC'YE DEMEÇ

BBC'ye verdiği demeçte ise Başbakan Ecevit, şunları söylemiştir:

«Ambargonun kalkması Kıbrıs sorunu açısından da çok önemlidir. Biz iktidara geldiğimizden bu yana Kıbrıs sorununun çözümü için sürekli çaba harcadık ve bu konuda KTFD yöneticilerini teşvik ettik. Bunun için ambargonun kalkmasını beklemedik. Ancak anlaşılıyor ki Kıbrıs Rumları, federal bir çözümle Amerika'nın Türkiye üzerine baskı yapmasıyla ilgilidir, bunun için de ambargo kaldırılmadıkça Rumlar uzlaşıcı bir tutum içine girmeyeceklerdir.»

Denktaş yönetiminin verdiği önerilerin bütün siyasal sorumluluğunu paylaştıklarını ifade eden Başbakan Ecevit, şunları söylemiştir:

«KTFD'nin önerileri bir

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

AP Samsun'da miting yaptı

HABER MERKEZİ

Adalet Partisi'nin Samsun'da düzenlediği «Milli Uyanış» mitingi dün yapılmıştır. AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in de bir konuşma yaptığı mitingde, mikrafonlardan tekbir getirilmiş ve **«Başbakan Demirel»** şeklinde tezahüratta bulunulmuştur.

1 Mayıs'da 1 Mayıs Alanı'nda düzenlenen mitinge de değinen Demirel, konuşmasının başından sonuna kadar hükümeti suçlamıştır.

Yüksek Teknik Öğretmen Okulunda 3'ncü hak sınavları 25 Mayıs'ta

ANKARA (İSTA)

Yüksek Teknik Öğretmen Okulu son sınıf öğrencilerinin geçmiş dönemlerden kalan 3'üncü hak sınavlarının 25 Mayıs'ta yapılacağı bildirilmiştir.

Yüksek Teknik Öğretmen Okulu Müdürlüğünden dün yapılan açıklamada öğrencilerin 25 Mayıs'ta yapılacak sınavlar için şimdiden hazırlanmaları gerektiği bildirilmiştir.

İGD'nin 1. Büyük Kongresinin düşündürdükleri

Gençlik, çeşitli sınıf ve katmanların genç kuşaklarını birleştiren bir sosyal kategori, bir bakıma toplumun aynasıdır. Toplumdaki değişimleri, gelişen sosyal ve politik süreçleri olanca açıklığıyla yansıtır. Bu nedenle, gençlik ve gençlik hareketi, ekonomik, sosyal ve politik süreçlerin bütünlüğü içinde, sınıf savaşımıyla bağlı olarak ele alınmalı, böyle değerlendirilmelidir.

Türkiye genç bir ülkedir. Yaş grubuna göre saptanan uluslararası ölçülere göre 14-29 yaş arasındaki gençler, Türkiye'nin genel nüfusu içinde ağırlıktadır. Bu durum, çalışabilir nüfus olarak nitelenen ve 16-64 yaşları arasındaki insanları içeren 20 milyon yurttaşımız içinde açıkça görülebilmektedir. 0-14 yaşları arasındakilerin ise 20 milyonluk bir sayı oluşturmaları, Türkiye'nin yakın geleceğinin durumu hakkında bize daha ayrıntılı bir bilgi verebilmektedir.

Genç, dinamiktir, atılgandır, heyecanlıdır, temizdir, ülke sorunlarıyla, geleceğin tutkusuyla doludur. Gerçekler karşısında doyumsuzdur. Bu nitelikleri, başlıbaşına hem doğal hem de sağlıklıdır. Çünkü, daha sonraki değişimler için bir temel hazırlar. Bir kuşağın, bir önceki kuşaktan devraldığı yaşam biçiminden birdenbire ve bütünüyle hoşnut olmamasının ilerlemenin sonu olacağı düşünülürse, gençliğin bu niteliklerinin önemi daha iyi anlaşılır.

Türkiye'de de, gençlik, kökleri 1870'lere kadar giden bir savaşım içindedir. Bu savaşım, devralınan yaşam biçiminin daha ileri götürülmesi üzerine kuruludur. 1908 Jön Türkler hareketinde olduğu gibi gençlik hareketinin tarihsel gelişiminde kimi zaman politik yan ağır basmıştır. Genelde belirtilmesi gereken, gençlik yığınlarının uzun yıllardan beri emperyalist bağımlılığa karşı ulusal direniş hareketinin içinde yer aldığı, yiğitçe dövüştüğüdür. Tütüncü Abbaslardan, Turan Emeksizlerden Demircioğullarına, Gezmişlere, Harunlara ve Yıldırımlara ve günümüze uzanan halkımızın yiğit gençlerinin önemi ve yeri salt bu nedenle bile paha biçilmez değerdedir.

Türkiye'de burjuvazi, ulusal kurtuluş savaşından bu yana, gençliğimize de yoksulluktan, açlık ve işsizlikten, yıkımdan başka birşey verememiştir. Gençlik, koca bir gelecek kurmak için duyduğu özlemle yanıp tutuşurken, ona reva görülen işkence, kan, zulüm ve dara-

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

Politika

- ☆ YANGIN SIRASINDA ENDÜSTRİ MESLEK LİSESİ'NDE KOMANDO OLARAK TANINANLARIN DERSLERE GİRMEDİĞİ VE BİNA DIŞINDA DURDUĞU BİLDİRİLDİ
- ☆ YANGINDA ÖLEN ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERİN AİLELERİNE DE MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI'NIN YARDIM İÇİN GİRİŞİMDE BULUNMASI İSTENDİ

ÖLÜ SAYISI 42'YE YÜKSELDİ

Yangında, sabotaj olma olasılığı güçleniyor

ANKARA, (İSTA)

Ölü sayısının 42'ye yükseldiği YİBA Çarşısındaki yangının bir sabotaj sonucu çıktığı ihtimalinin giderek güçlendiği bildirilmektedir. Yangından kurtulan Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri konuyla ilgili olarak yaptıkları açıklamada beton bir binanın tümünün dört dakika içinde yangının etkisine girmesine şaşırdıklarını belirtmişlerdir. Öğrenciler bu arada Endüstri Meslek Lisesinde komando olarak tanınanların hiç birisinin yangın başladığında derste olmadıklarını, fakat yangın çıktıktan sonra binanın dışında toplanarak slogan attıklarını söylemişlerdir.

Yangından kurtulan Endüstri Meslek Lisesi öğrencileri adına dün bir basın toplantısı yapan **Cem Doğan** adlı öğrenci olayda 50'ye yakın insanın öldüğünü, bu faciadan düzenin sorumlu olduğunu belirterek şöyle demiştir:

«Bu olay basit bir yangın mıdır, bir kaza mıdır, ya da bir ihmal midir? YİBA faciası

(Devamı Sa. 7. Sü. 3'de)

Işıklar Doğu illerindeki faşist saldırılara dikkati çekti

- ★ DİSK DİYARBAKIR BÖLGE TEMSİLCİLİĞİ KONSEYİ TOPLANDI

HABER MERKEZİ

Diyarbakır'da bulunan DİSK 10. Bölge Temsilciliği Konseyi dün toplanmıştır. Toplantıya bir mesaj gönderen DİSK Genel Sekreteri **Fehmi Işıklar, Doğu Anadolu'da gerici, ırkçı ve faşistlerin giriştiği saldırılara dikkati çekmiş ve «Son günlerde doğu illerimizde önemli bir tertip geliştirilmektedir» demiştir.**

DİSK Genel Sekreteri, 10. Bölge Temsilciler Konseyine gönderdiği mesajda, DİSK'in gelişiminin demokratik sınıf ve kitle sendikacılığından güç aldığına işaret etmiş, 1 Mayıs 1978 kutlama töreninin yığınsallığı ve görkemini vurgulamış, 20 Mart Faşizme İhtar Eylemi'nin önemine değinerek doğu illerimizde tezgâhlanmak istenen provokasyonlara karşı uyanık olunması gerektiğini belirtmiştir.

Işıklar doğu illerimizde meydana gelen faşist, gerici

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Divan seçimlerini Birlik Dayanışma Ittifakı Grubu kazanınca...

TÖB-DER İstanbul Şube Kongresi saldırıya uğradı

- ★ DİVAN BAŞKANLIĞINA SEÇİLEN SÜLEYMAN ÜSTÜN, «DİVAN OLARAK ÖĞRETMENLERİN İRADELERİ DOĞRULTUSUNDA BİR ŞUBE YÖNETİMİ MUTLAKA SAĞLANACAKTIR»

HABER MERKEZİ

TÖB-DER İstanbul Şubesi'nin 6. Genel Kurulu Birlik Dayanışma İttifakı Grubunun divan seçimlerini kazanması üzerine, seçimleri kaybedeceğini anlayan bazı gruplar tarafından sabote edilmiş ve yapılan saldırı sonucu bazı öğretmenler hafif şekilde yaralanmıştır. Genel kurulda Divan Başkanlığına seçilen **Süleyman Üstün** yaptığı açıklamada, **«TÖB-DER İstanbul Şubemiz üzerinde oynanmak istenen oyunlara geçit verilmeyecektir. İstanbul öğretmenlerinin divan olarak bize verdiği yetkiyi kullanarak iradelerinin doğrultusunda bir şube yönetiminin seçilmesi sağlanacaktır»** demiştir. Öteyandan, eski geçici Yönetim Kurulu Başkanı **Celâl Çelik**, Beyazıt Karakolunda verdiği ifadede, **Süleyman Üstün'ün** divan başkanlığına seçildiğini belirtmesine karşılık, dün bir açıklama yapan eski geçici Yönetim Kurulu Şube Sekreteri **Yılmaz Elmas**, divanın seçiminin sonuçlarına değinmiş ve oturuma ara verildiğini öne sürmüştür.

TÖB-DER İstanbul Şubesinin Olağan 6. Genel Kurulu önceki gün, Belediye Salonunda toplanmıştır. Öğretmen olmayan çok sayıda kişinin delege olarak katıldığı genel kurulda, divan seçimleri 6 saat sürmüştür. Bu arada, genel kurulda öğrencilerin bulunduğuna dair çeşitli açıklamalar yapılmış, ancak,

(Devamı Sa. 7. Sü. 1'de)

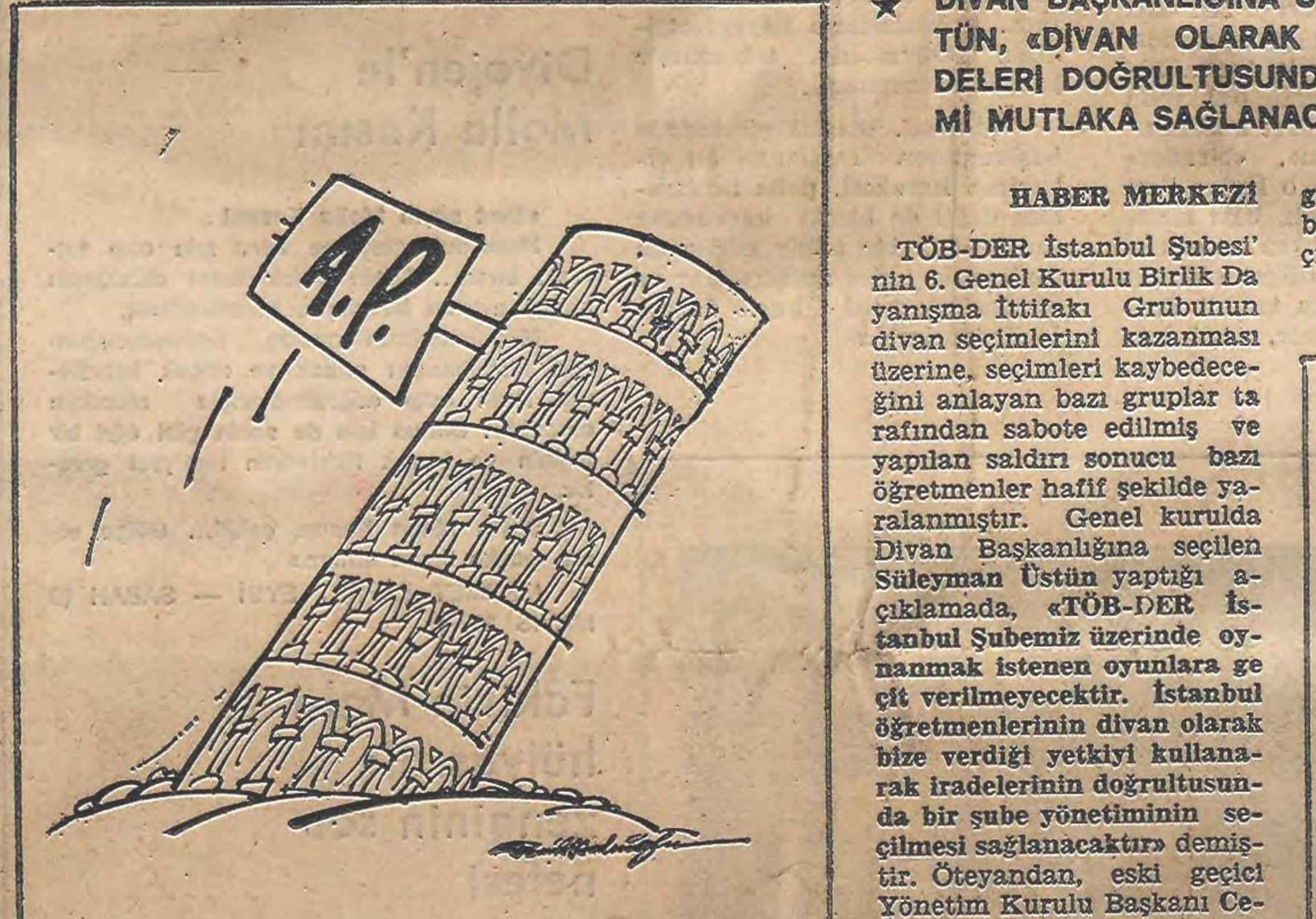

Elazığ'da iki kahvehaneye açılan ateş sonucu 4 kişi ağır yaralandı

HABER MERKEZİ

Elazığ'da önceki gece iki kahvehane kurşun yağmuruna tutulmuş ve 4 kişi ağır yaralanmıştır.

Öğrenildiğine göre olaylar şöyle olmuştur:

★ Saat 21.45 sıralarında Çakmak Dokur adlı bir şahsın İcadiye semtindeki kahvehanesine tabanca ile 6 kurşun sıkılmış ve olayda **Haydar Dal** adlı bir şahıs yaralanmıştır.

Birinci olaydan 15 dakika sonra Yenimahalle semtindeki bir kahvehaneye tabancalarla 26 kurşun sıkılmıştır.

Olayda, **Cahit Kulaip** ve **Bekir Çiftci** adlı kahvehane sahipleri ile **Bekir Melek** adlı müşteri sıkılan kurşunlarla ağır yaralanmışlardır.

Yaralı Haydar Dal Diyarbakır Tıp Fakültesi Hastanesine sevk edilmiş diğer 3 yaralı ise Elazığ Devlet Hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

İki kahvehaneyi kurşun yağmuruna tuttuktan sonra kaçanların aranmasına başlanmıştır.

VALİ HALKTAN YARDIMCI OLMALARINI İSTEDİ

Elazığ Valisi Güngör Aydın,

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Aşı aşımıza insanı insanımıza benzeyen Yunanistan

Yarın 5. sayfamızda

CUK

ŞAHBAZ

İran'da
Şahın tahtı sallanıyor.
Şah, yakında
«şahbaz» olacak yani.
Şahbanu da
«Prenses Banu»
filan olur herhalde...

A. E.

İGD 1. Büyük Kongresi bugün başlıyor

HABER MERKEZİ

«Yolumuz İşçi Sınıfının Yoludur» diyen öğrenci, işçi ve köylü gençliğin yığınsal örgütü İlerici Gençler Derneği'nin 1. Olağan Genel Kurulu bugün İstanbul Harbiye Şehir Tiyatrosu salonunda başlayacaktır.

İGD Genel Başkanı **Ahmet Muhtar Sökücü'**nün yapacağı açış konuşmasıyla başlayacağı bildirilen genel kurulda, gençliğin anti-faşist, anti-emperyalist dayanışması ile ilgili önemli kararların alınacağı belirtilmektedir. Çok sayıda yabancı ülkenin gençlik temsilcilerinin de katıldığı genel kurul süresince, gençliğin dostluk ve dayanışmasını simgeleyen geceler de tertiplenmiştir. İGD 1. Olağan Genel Kurulu iki gün sürecektir.

İGD GENEL BAŞKANI AHMET MUHTAR SÖKÜCÜ POLİTİKA'NIN SORULARINI YANITLADI

"KONGREMİZ BİR GENÇLİK FORUMU OLACAKTIR,,

YAZISI 4. SAYFADA

Iki MHP Milletvekili bir kongreyi bastı

- ★ **MHP'li Ali Fuat Eyüpoğlu ve Nevzat Köseoğlu bir grup komando ile birlikte Türkiye Ziraatçılar Derneği Kongresini basarak olay çıkartmak istedi.**

ANKARA (İSTA)

Milliyetçi Hareket Partisi Yozgat Milletvekili **Ali Fuat Eyüpoğlu** ve Ankara Milletvekili **Nevzat Köseoğlu'nun** beraberlerinde 40-50 komando ile birlikte Türkiye Ziraatçılar Derneği Genel Kurulunu basarak kongreye engel olmak istediği açıklanmıştır. Öğrenildiğine göre tüzük değişikliği amacıyla Ankara'daki üyeleri ile taşradaki delegelerini kongreye çağıran Türkiye Ziraatçılar Derneği, delege olmayanların kongreye giremeyeceklerini önceden açıklamışlardır. Buna rağmen Meclis Başkanvekili **A. Fuat Eyüpoğlu** ile MHP yöneticilerinden Ankara Milletvekili **Nevzat Köseoğlu** beraberlerinde 40-50 komando ile birlikte kongrenin yapıldığı Yenimahalle Personel Eğitim Merkezine gelmişlerdir. Dernek yöneticilerine kendilerinin milletvekili olduklarını ve içeri gireceklerini bildiren ve

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Koç hakkında Maliye Bakanlığı inceleme yapıyor

ANKARA, (İSTA)

Vehbi Koç'un Anadol marka otomobiller satışında müşterilerinden 600 milyon lira fazla para aldığı iddialarıyla ilgili olarak Maliye Bakanlığının inceleme yaptırttığı bildirilmiştir. Maliye Bakanlığı davacı Avukat Mustafa **Kemal Özkök'e** gönderdiği yazıda **konunun araştırıldığını, bir devlet zararı meydana gelip gelmediğinin saptanmasından sonra** sözl[illegible] **davaya müdahil olarak iştirak edilebileceğini bildirilmiştir. Bilindiği gibi,** Avukat Özkök **tarafından Koç'un müşterilerinden fazla para**

(Devamı Sa. 7. Sü. [illegible])

Türkeş'in F.Almanya gezisi ve Strauss

Bülent ATAKAN

MHP Genel Başkanı Türkeş, gizli gizli gittiği Federal Almanya'dan yine gizli gizli döndü, geldi. Ağzının her kıpırtısını manşetlere çeken Hergün ve Millet gazeteleri ve dahi Tercüman, bu ani çıkış ve gelişi, Türkeş'in oralarda ne yeptp ettiğini okurlarına, kamuoyuna duyurmamak için azami itinayı gösterdiler. İşe bakın ki siz, Türkçülük Bayramı denilen faşistlerin günü ve gecesi bile başbuğsuz kutlandı.

Sağcı yani gerici basın, bu gizli ziyareti, niye saklamak ihtiyacını duydular? Faşist hareketin yarı resmi yayın organları, bu geziyi neden yazmadılar? Neyi kimden, neden gizlemek ihtiyacını duydular?

Faşist hareketin lideri, Federal Almanya'da, gericiliğin Avrupa'daki başı olan Strauss'la görüştü mü, görüşmedi mi? Görüştüyse ne görüştü? Türkeş bunu Cumhurbaşkanı'na anlattı mı, anlatmadı mı?

Anlatmadıysa, Millet ve Hergün gazeteleri bu görüşmeyi okurlarına duyurmadıysa, neden?

SORULAR... SORULAR...

Ne saklanıyor? Ve neden faşist hareketin başı Strauss'la görüştükten hemen sonra: «Bu hükümet devrilmelidir» diye bir demeç verdi. Sonra Türkeş, Hitler'in ölüm yıldönümüyle ilgili toplantıya katıldı mı, katılmadı mı? Bu toplantıda daha başka kimler vardı. Orada, faşist hareketin, dünyaca ünlü isimleri bulunuyor muydu, yoksa Türkeş tek başına mıydı?

Ne çok soru... Ama bütün bunların ilginç yanıtları olmalı. Bunların bilinmesi iyi olmaz mı?

Sibirya'lardan, Moskova'lardan en taze, en sıcak (!) haberleri okurlarına anında ulaştırabilecek kadar ultra olanaklara sahip olan boyalı gazeteler, basın tröstleri, Türkeş'in bu gizli gezisi hakkında hiçbir bilgi edinmediler mi yoksa? Bu mümkün mü?

Türkeş, 4 Mayıs günü, Federal Almanya'nın ULM kentinde «Türk Günü» adı altında yapılan konuşmasında NATO'ya övgüler yağdırdı mı, yağdırmadı mı? Al bir soru daha... ABD'yi övmedi mi? Sonra tutup Türkiye işçi sınıfının siyasal örgütü: Türkiye Komünist Partisi'ne, Türkiye'nin karagün dostu: Sovyetler Birliği'ne, bütün yurtseverlerin katıldığı: 1 Mayıs 78 gösterisine, işçi sınıfının yolunu yol bellemiş: Demokratik kitle örgütlerine, adice, dil uzattı mı? Ve önemlisi, neler dedi?

İNSANLIK DÜŞMANININ KONUĞU STRAUSS, FEDERAL ALMAN EMPERYALİZMİNİN HAS ADAMIDIR. HİTLER (NAZİ) BOZUNTULARININ SON UMUDUDUR. ONUN KONUĞU OLANLAR, ONUN ÇAĞRISINA İCABET EDENLER, ONUN AYAĞINA GİZLİCE KOŞANLAR, ONUNLA NE GÖRÜŞEBİLİRLER?

ABD emperyalizmi, onun örgütlediği ve beslediği faşist hareket elbet dünyanın heryerinde işçi sınıfına, ilerici harekete, demokrasiye ve ulusal bağımsızlığa, bu uğurda neler neler göze alınarak verilen yüce savaşımlara karşı çıkacak. Burası doğal. Ama Türkeş, Strauss denen emperyalizmin en has adamlarından birine sırtını dayayarak «CHP Hükümeti devrilmelidir» diye fetva verirken, Hindistan'da sürgün iken gördüğü rüya benzeri geldiğimizde bütün komünistlerden hesap soracağız» yoksa bunu Gün Sazak mı söyledi? - diye bağırıp dururken, Maoculara hiç çatmadı, değil mi?

Zaten, fabrikalarda çok yaygındır, itin iti ısırmayacağı... Bu güzel atasözünde somutlanan gerçek, Maocu provokasyon yuvalarının ne olup ne olmadığını da anlatıyor bize.

Türkeş'in, Federal Almanya gezisinde, oradaki yüzbinlerce Türkiyeli işçi hakkında ,onların pek çok sorunu hakkında tek bir söz bile etmemesi doğrusu taktik bir hataydı. Bunu kendileri de kabul edeceklerdir. Doğrusu, Türkiye'de yalanla dolanla karışık, propaganda uğruna herşeyi mübah sayıp, faşist hareketi yasallaştırmak ve kazanımlarını korumak için şifreli sözlerle, saldırı ve cinayetlerle, yığınsal eylemlerle başarılı taktikler gerçekleştirenlerin bu hatası affedilir gibi değil.

Bu gizli gezi ve sanırız yüzbinlerce yurttaşın kafasında beliren soruların yanıtları hakkında, eh madem ele dişe dokunur birşey yok, biz şu sözü çok edilen Strauss denilen kişiye bir bakalım isterseniz, ne menem biridir diye. Belki şu gizli gezinin mahiyeti daha iyi belirlenir...

STRAUSS KİMDİR?

Strauss, Federal Alman emperyalizminin iktidar partisi olan CDP'nin iki bölümünden birinin yani Bavyera Eyaleti'ne ait Hıristiyan Sosyalist Birlik Partisi (CSU) Başkanıdır. Türkeş, Josef Sttrauss'un konuğu olmakla niyetini ve kimin adına hareket ettiğini saklayacağını umuyor. Strauss, Federal Almanya'da, bugün, yeni nazileri örgütlüyor. Onların güçlenmeleri için elinden geleni ardına koymuyor. Faşistlerin sırtını okşuyor, Hitler bozuntularının koğuşturulmaması için çağrılar yapıyor. Ama aynı anda ilericilerin, yurtseverlerin «mesleklerinden menedilmeleri» için çaba harcıyor, yırtınıyor feryatlar koparıyor.

Türkeş'in ÇAĞRILI olarak ayağına gittiği patronların has adamı Josef Strauss, Avrupa Popüler Partisi adlı gerici bir uluslararası kuruluşun kurucuları arasında da bulunuyor. Avrupa'da ve dünyada gericiliği egemen kılmak üzere kurulan bu partiye, Fransa Başbakanı Barre'nin de üye olduğu, Fransız seçimleri sırasında Fransız Komünist Partisi tarafından ortaya çıkarılmıştı da yer yerinden oynamıştı.

Tıpkı Türkeş'in Strauss'a çağrılı olduğu gibi Strauss'da bir süre önce Şili'nin faşist generali, halk ve demokrasi kasabı Pinochet'in çağrılısı idi. Döndükten sonra Şili'de faşizmin olmadığını söyleyebilecek ve Federal Almanya'nın Şili Cuntası'na yardım etmesi için çaba harcayacak kadar aşağılaşmıştı .

İNSANLIK DÜŞMANININ KONUĞU

Irkçı Güney Afrika rejimlerini öven, Federal Almanya'nın böylesi insanlık dışı rejimlerle olan ilişkisini göklere çıkaran, ulusal kurtuluş savaşlarına kara çalan, işçi sınıfının yeminli düşmanı olduğunu her şeyiyle kanıtlayan, Zaire'deki OTRAG Üssünü örgütleyen, bu üs'te Afrika'nın ilerici halklarına karşı manevralar yapılmasını sağlayan Strauss'tur.

Türkeş, işte böylesi bir adamın çağrılısı olarak F. Almanya'ya koşmuş, böylesi bir gericinin, insanlık düşmanının konuğu olmuştur.

Görüldüğü gibi Strauss, Federal Alman emperyalizminin has adamıdır. Hitler (Nazi) bozuntularının son umududur.

Onun konuğu olanlar onun çağrısına isabet edenler, onun ayağına gizlice koşanlar, onunla ne görüşebilirler?

Politika'DAN MEKTUP

Politika'da yeni diziler

Politika'daki yeni dizileri izliyor musunuz?

Televizyona sık sık reklamlar verebilme, uzun uzun duyurular yapabilme olanağı olan bir gazete değil Politika. Bunu okurlarımız da iyi biliyor. Günümüzün en etkili kitle haberleşme aracı olan televizyonda birkaç gün, bir kaç kez tekrarlanan etkili bir duyuru, en az 250-300 bin liraya maloluyor. Bu yüzden de çoğu önemli yazı veya diziyi, sadece kendi gazetemizde, kendi okurlarımıza duyurmakla yetinmek zorunda kalıyoruz. Oysa son günlerdeki dizilerimiz, okurlarımızın da izlediği gibi, hiç de yabana atılır, veya geçiştirilebilir cinsten değil.

Ender Kâmil Boyacı'nın **«Türk Nazileri»** dizisinin üçüncü bölümü, 1965-1973 döneminde Türkiye'de faşist örgütlenme ve faşizmin kıpırdanışını somut belgeleriyle, örnekleriyle, tarihleriyle anlatıyor. Önümüzdeki günlerde 12 Mart döneminde «Türk Nazi»lerinin marifetleri, davranışları, planları ve uygulamaları sergilenecek. Günümüzdeki faşist tırmanışın kökenlerini aydınlatan bu yazı dizisinin ilgiyle izlendiğine ilişkin mektuplar alıyoruz. Bugünü anlamak için dünü öğrenmek gerekliliği böylece bir kez daha somutlanıyor.

Geçtiğimiz hafta başlayan bir başka dizimiz ise **«Çizgilerle Manifesto»**. «Böö» diyen hayaletin ne olduğunu önce okurlarımız anlayamamışlar. Telefonla, mektupla soranlar oldu. «Böö» diyen hayalet, Marks ve Engels'in, Avrupa üzerinde dolaşan «komünizm hayaleti»nden başkası değildi oysa. Manifesto'nun son derece orjinal, kendine özgü ama doğru yorumlu bir çizgi anlatımı olan **«Çizgilerle Manifesto»** dikkatle izlenirse, son derece kolay anlaşılır ve öğretici bir dizi. Aynı zamanda da, işçi sınıfının, mizahın da en iyisini, en incesini yapabileceğini kanıtlayan bir dizi.

Yine, dizilerimiz açısından geçtiğimiz haftanın ilginç olayı **«Kontr-gerilla gerçeği»** idi. Talat Turan'ın Sadi Koçaş ve Memduh Ünlütürk'e cevabı, bu cevabın gönderildiği gazetede yayınlanmamış, bu cevap hakkı «nedense» Talat Turan'a tanınmamıştı

Gazetemiz bu cevabı yayınlamayı demokratik bir görev bildi. Şimdi bu yazıyla kontr-gerilla gerçeğine bir yanıyla daha ışık tutulduğuna inanıyoruz. Bu dizimizi izlemediyseniz mutlaka geçtiğimiz haftaki Politika gazetelerini tekrar elden geçirip okuyunuz.

Bir de önümüzdeki günlerde yayınlamayı düşündüğümüz diziler var. Öncelikle, Yunanistan'la ilgili kısa bir dizi. Şu kapıkomşumuz olan, **«Aşı aşımıza, insanı insanımıza benzeyen»**, yine de halklarımızın birbirine düşman edilmiş olduğu Yunanistan. Bilindiği gibi Yunanistan Komünist Partisi'nin 10. Kongresi bugün başlıyor. Bu vesileyle, bize o kadar yakın, ama o kadar da az tanıdığımız Yunanistan'ı, Yunan halkının acılı ama yiğit savaşımını, Yunanistan işçi sınıfının partisinin bu savaşımdaki yerini şöyle kuşbakışı da olsa hatırlatmak, anlatmak istedik.

Daha sonra sırada, son günlerin en fazla tartışılan, en fazla hücumlara hedef olan konusu Polis Örgütlenmesi ile ilgili bir dizi var. 12 Mart faşist rejiminin zindanlara tıktığı çoğu müebbet hükümlülerle, onların yaşantıları, düşünceleri, değerlendirmeleriyle ilgili bir seri röportaj da hazırlık halinde.

Evet sevgili okurlarımız, önümüzdeki günlerde ilk dizilerimiz bunlar olacak. Bunları hazırlanmakta olan yeni diziler izleyecek ve şimdiden haber verelim ki, hazırlanmakta olan diziler arasında gazetecilik deyimiyle bazı «bombalar» da var...

---

sağcı basından seçmeler

Ya Göbels (!) atladı ya da Pol-Bir'in başına gelecek var

Polis derneklerinin kapatılacağı yolundaki sözler kamuoyu tarafından tartışılırken, MHP'nin Göbels'i de bu konu üzerine fikir beyan eylemiş. MC dönemlerinde polis kadroları içine yerleştirilen faşist militanlar tarafından kurulduğu herkesce bilinen POL-BİR kalkıp, «Evet kapatın» derken, Göbels -Pardon Yaşar Okuyan- 11 Mayıs günü yayınlanan Hergün'de, polis derneklerinin POL-BİR kurulduğu için kapatılacağını, POL-BİR'den korkulduğu için kapatılacağını yazıyor.

Enformasyon eksikliği mi dersiniz, yoksa faşistler arası bir söz dinlememezlik mi, o kadarını bilemeyiz ama, POL-BİR Başkanının Göbels'in söylediklerini tekzip edercesine açıklama yapması sadece bizim için değil, tosuncuklar için de şaşırtıcı oldu.

Yaşar Okuyan'ın «faşist moral vermeye çalıştığı polis dernekleri ile ilgili yazısı şöyle:

«İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı «Polis dernekleri kapatılacak» demiş.

Neden ve nasıl?

Bu henüz bilinmiyor.

Çünkü kanunlara göre kurulan bir derneğin kapatılması öyle «Benim canım böyle istedi» cinsinden mümkün değil.

Neden kapatılacak sorusu ise bundan daha mühim.

Mesele bence şu:

POL - DER varken ses çıkmıyordu. Ancak Pol-Bir kurulup da iki aylık bir sürede 30'u aşkın şube kurup en azından 10 bine yakın üye yapınca bir takım kimselerde şafak attı.

POL - DER'in ancak bütün Türkiye'de iki bin üyesi olduğu öne sürülüyor.

Pol - Bir'in ise iki ayda 10 bin üyesi var.

Eeee... Ne yapalım denilebilir?

Bazılarına göre İçişleri Bakanı «Pol-Der'i kurtarmak için, her ikisini de kapatırım, ve böylece polislerin Pol - Bir'de toplanmalarını önlerim» diyerek böyle demişmiş.»

Gözüne gözlük

Görmeyi, hep gözlerinin keskinliğinde olmuyorsa gözlükle veya dürbünle ilintili görenlerin başında da sağcı yazarlar geliyor. Orta Doğu'nun 11 Mayıs tarihli nüshasında Zekeriya Beyaz, gözlüklü fotoğrafının altında yazdığı yazı da «Gözler ve gözlükler» üzerine şunları yazıyor:

«MİT dedektifleri fenerle casus araya dursunlar, sayın generaller teleskopla, radarla, Rus sınırlarında düşmanı gözetleye dursunlar, onbinlerce Rus casusu, Rus'un öncü savaş birlikleri kızıl Bayraklarıyla, orak çekiçleriyle Taksimde topladılar, «Yaşasın Rusya» diye bağrıştılar, komünizmi kurana kadar savaş, devleti yıkana kadar savaş diye haykırdılar bile... Hem de generallerin gözlerine baka baka.»

Iki kere bir bir eder...

Faşistlerle maocuların artık hiç bir ayrılığı kalmadığı, yayın organlarında günlük gazetelerinde bile aşikâr ortada.. Durmadan tekrarladıkları terane «Sovyet Sosyal Emperyalizmi», «Rusyanın 5. kolu» gibi, anti-komünist laflar.. Kısacası her iki işçi sınıfı ve insanlık düşmanı siyasal girişim de özünde ayni şeye, burjuvaziye, büyük sermaye sahiplerine ve emperyalizme hizmet ettiklerini ortak lisanları ile de ortaya koyuyorlar.

Şimdi aşağıda iki alıntı sunuyoruz. Bunlardan hangisinin Hergün'de Taha Akyol, hangisinin Aydınlık'ta Doğan Yurdakul imzasıyla yayınlandığını bakalım ayırdedebilecek ve iyi bir sağcı basın izleyicisi olduğunuzu gösterebilecek misiniz?

Birincisi:

«Ancak bu durum Türkiye'nin Sovyet emperyalizmini görmesine engel olmamalıdır. Özellikle Sovyet emperyalizminin Beşinci kolu TKP'nin yoğun bir propaganda ve «birleşik cephe eylemi» yürüttüğü şu dönemde, Sovyet emperyalizminin bilinmesi ve görülmesi, milli varlığımız bakımından son derece önemlidir.»

İkincisi:

«Varsa yoksa 'TKP'ye özgürlük'. Adamlar zaten alabildiğine özgür. Onların istedikleri şey alanlarda 'Yaşasın Rusya' diye bağırarak bağımsızlıkçı güçleri geriletmek, gerilettiği yerlere yerleşmek»

Komisyon yüzde kaç

«Yeğen», «Birader» fıkraları yazmak sağcı basın kalemşörleri için dünyanın en zor işi iken, Müezzinoğlu'nun kardeşi hakkında çıkan söylentilerle icazet kazandı.

Hatta bu «Yeğen», «birader» hikâyeleri yazımında o kadar ileri gittiler ki, üstü kapalı, bazı mahrem ilişkilerini de fıkra yazacağım derken ortaya döker oldular.

Nitekim, 7 Mayıs tarihli Tercüman'da **Rauf Tamer,** içli-dışlı olduğunu ima ettirdiği kaçakçılardan dinlediklerini şöyle anlatıyor:

«Kulağınızı piyasanın tanınmış kaçakçılarına verdiğiniz zaman, «bilmem doğru bilmem yanlış» **adamın 15 yıldır bu işi yapmakta olduğunu duyuyorsunuz.. Anlatılanlara hayret ettiğiniz zaman da, tebessümle karşılanıyorsunuz...**

Velhasıl, temdit günlerinin başlangıcına rastlayan bu çıkartma hareketi, polis tarafından değil de bizzat kaçakçılar tarafından bir tefsir edilse de dinleseniz, neler anlatıyorlar ve olaylar zincirini nasıl değerlendiriyorlar...»

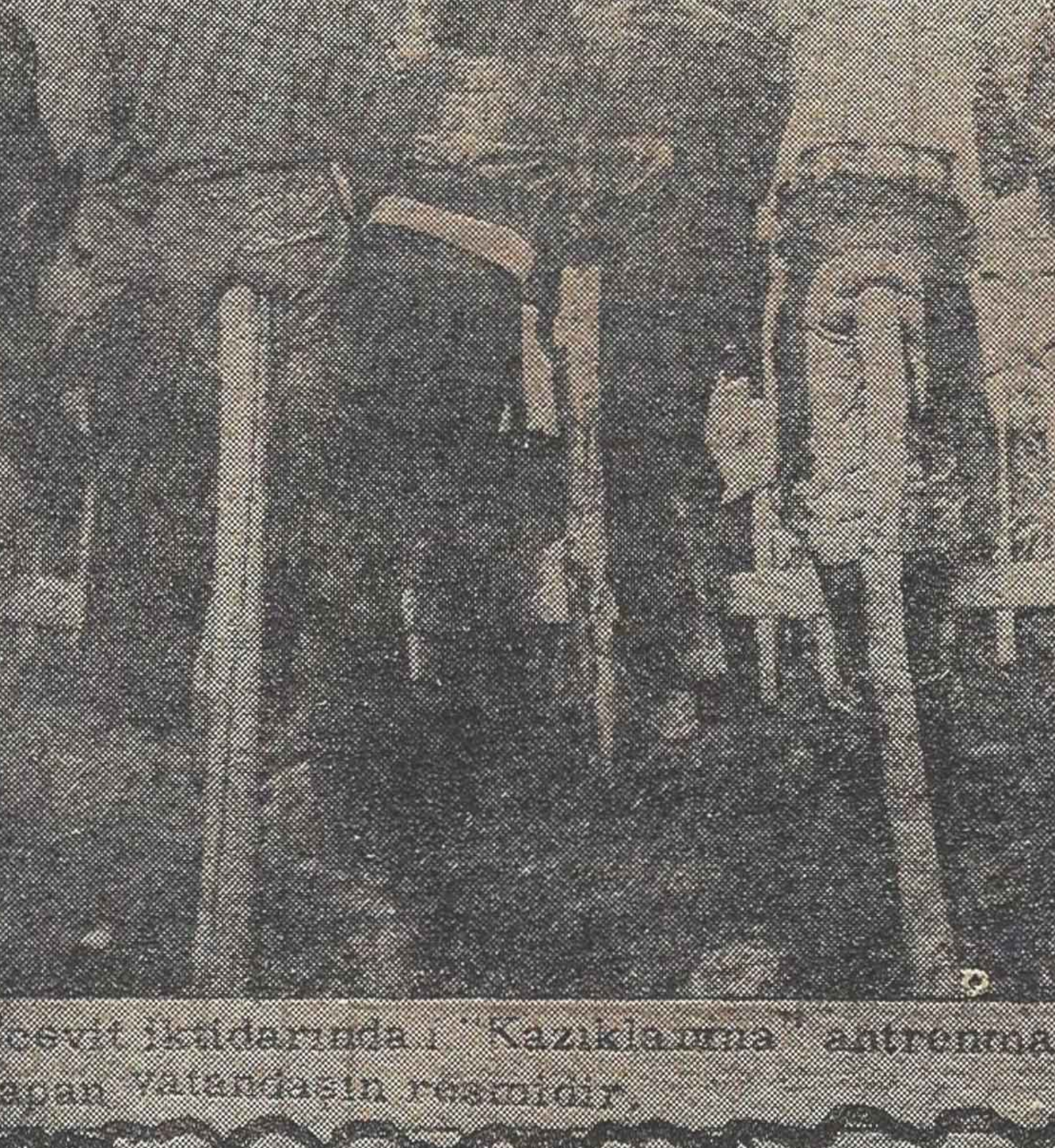
Ecevit iktidarında : "Kazıklanma" antrenmanı yapan vatandaşın resmidir.

SİZ NE DERSİNİZ?

ORTADOĞUDA TUNCER ÖZBAYKAL 8 MAYIS TARİHLİ «SERGİSİ»NDE BİR RESİM SERGİLEDİ.
BU RESMİ YORUMSUZ OLARAK YAYINLIYORUZ.

İNCİLER

Diyojen'le Molla Kasım

«Evet sayın Molla Kasım!

Masonluk aleyhine kuru sıkı atıp tutmayı bırak... Senin palavraların müslüman kitleyi uyutan bir afyon hükmündedir.

Müslümanların mason boyunduruğundan kurtulmaları ancak ve ancak kendilerini islah edip doğrulmalarıyla mümkün olacaktır. Bunun için de senin gibi eğri bir kişinin ve bozuk fikirlerinin tasfiyesi gerekir.

Sayın Molla Kasım, çekil!... Gölge etme, başka ihsan etmez.»

MEHMET ŞEVKET EYGİ — SABAH (9 MAYIS 1978)

Fakirin Mal-i hülyası ile zenginin son nefesi

«Kan'la İrfan'la kurulan Cumhuriyet'in, dost Bülent Hikmet Şeren'in müstesna esprisiyle: kanla ve İçişleri Bakanı İrfan'la yıkılmakta olduğunun idrakine de varmıştır:

DİSK, CHP ve cümle yan sanayi kuruluşları: 1 Mayıs'ı artık ağızlarına almak ne kelime, takvimlerine bile almaya tövbe ettikleri duyulmuştur...

Öyleyse 1 Mayıs, onların elinden bizim elimize; her türlü komünist şer'den kurtulduğumuz gün olmak haysiyetiyle geçmiştir.

Yani 1 Mayıs, öyleyse bizim bayramımızdır.

Değil mi... Olmamış mı?... Değilse bizim bayramımız olmamışsa, bekleyiniz, 1979' da muhakkak olacaktır.»

MUSTAFA YILDIRIM — SABAH (11 MAYIS 1978)

Civcivler tüysüz gezin

«Milliyetçilik, bir tek civcivin bir tek tüyünün bile Türklüğün üstüne gölge etmesine tahammülü olmayan ve gerilip fırlatmak için bu bir tek civcivin bir tek tüyünün ağırlığından başka herhangi bir ikaza ihtiyaç duymayacak kadar da hassas ve duyarlı olan bir reflekstir diyorduk 24 saat önce.»

NECDET SEVİNÇ - ORTA DOĞU MAYIS 1978

Tekel İstanbul Bira Fabrikası
Müdürlüğünden

Fabrikamız ihtiyacı olan 350 m3 hafif çıralı çam kereste komisyon marifetiyle pazarlıkla satınalınacaktır.

Pazarlık 23.5.1978 tarihinde saat 14.30 da Fabrikamız Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

Tahmini bedeli 1.400.000.— lira olup, geçici teminatı 105.000.— liradır.

İstekliler pazarlık saatinden bir saat evvel teminatlarını nakit veya banka teminat mektubu olarak fabrikamız veznesine makbuz karşılığı yatırılarak alacakları makbuz ile bu işle iştigal ettiklerini gösterir Ticaret Odası veya bunun yerine kabule şayan belgelerini komisyona vereceklerdir.

Satın alınacak kerestelerin şartnamesi Fabrikamız Satınalma Komisyonunda görülebileceği gibi, Ankara, İzmir, Antalya, Konya, Tekel Başmüdürlükleriyle, Bolu, Isparta, Denizli, Burdur, Simav, Sakarya, Düzce Tekel Müdürlüklerinde görülebilir.

(Basın: 15553 — 364)

ILAN
Bolu Valiliğinden

1 — BOLU MÜZESİ'nin ve GÜZEL SANATLAR GALERİSİ'nin sergileme düzenlemesi 1978 yılı işi 2940 sayılı kanun hükümleri dahilinde kapalı zarf usulü ile 3.5.1978 tarihinden itibaren 20 gün müddetle eksiltmeye konmuştur.

2 — İşin birinci keşif tutarı (756.000.— TL.) olup geçici teminatı 33990.— TL.) dır.

3 — İhale 31.5.1978 Çarşamba günü saat 15.00 dan Bolu Kültür Müdürlüğü binasında toplanacak inşaat ihale komisyonu tarafından yapılacaktır.

4 — Bu işe ait şartnameler sözleşme projesi ve ekleri Bolu Kültür Müdürlüğü ile Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğünde görülebilir.

5 — İsteklilerin resmi gazetenin 24.3.1972 gün ve 14138 sayılı nüshasında intişar etmiş olan eksiltmelere iştirak yönetmeliğinin 3. maddesinde belirtilen:

A — İnşaat belgesinin (aslı)

1 — Belge bir kalemde (5000.000—) liralık benzeri bir sergileme düzenleme işini muvafvakiyetle başarıp kabulünü yaptırdıklarını veya idarece denetlediklerini ifade edecektir.

2 — Asgari (750.000.—) TL. tutarı (C) guruba müteahhitlik karnesi (aslı)

3 — Veyahut istekli Y. Mühendis, Y. Mimar, Mühendis-Mimar veya Mimar

B — Yapı araçları bildirisini (Örnek: 1)

C — Sermaye ve kredi olanaklarını açıklayan mali durum bildirisini (Örnek: 2 ve 2a)

D — Teknik personel bildirisini (Örnek: 3)

E — Dilekçenin veriliş tarihinde elinde bulunan işleri bildirir taahhüt bildirisini (Örnek: 4) dilekçesine ekleyerek, resmi tatil günleri ile ihale tarihi ve son müracaat günü hariç en geç altı gün evvel Kültür Bakanlığı Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğüne müracaat ederek YETERLİK BELGESİ almaları şarttır.

Dilekçelere belgeler ve beyannameler eklenmesi mecburiyeti sebebiyle telgrafla yeterlik belgesi talebi kabul edilmez.

6 — İstekliler teklif mektuplarına yeterlik belgesi, ticaret odası vesikası ve teminat mektuplarını ekleyerek eksiltme saatinden bir saat evvel inşaat ihale komisyonuna makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır. Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez.

Keyfiyet ilan olunur.

(Basın: 15376 — 349)

Sovyet Parlamento Heyeti Zambiya'yı ziyaret ediyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Sovyetler Birliği Yüksek Şura Başkan Yardımcısı **Sarkisov**'un başkanlığındaki bir Sovyet Parlemento Heyetinin Zambiya'yı ziyaret etmekte olduğu bildirilmektedir. Zambiya Devlet Başkanı **Kenneth Kaunda,** Sovyet Parlemento Heyeti onuruna bir yemek vermiştir. Yemekte konuşan **Kaunda,** Sovyetler Birliği'nin Güney Afrika'daki kurtuluş hareketlerine ve ulusal bağımsızlığa kavuşan ülkelere gösterdiği desteğin çok büyük bir değeri olduğunu söylemiştir. **Kaunda** iki ülke arasındaki ilişkilerin gelişmesinden memnunluk duyduğunu belirtmiş, Sovyet yardımına teşekkür etmiştir.

ABD'nin bir eyaletinde neo-nazilere karşı yasa çıkarıldı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'nin İllinois eyaletinin Senatosu, 25 Haziran'da yapılması planlanan bir neo-Nazi gösterisinde, Hitlercilerin toplu kırımlarından sağ kalıp bu bölgeye yerleşmiş insanların neo-faşistler arasında büyük çatışmaların çıkmasının kaçınılmaz olduğu uyarıları üzerine, neo-Nazilerin yürüyüşünü engelleyen iki yasa onaylamıştır. Yasalardan birisi, **«çeşitli grupların ırksal ya da dinsel özelliklerini hakir gören ya da çatışmalara yol açabilecek yürüyüşleri»** yasaklamaktadır. İkinci yasa ise, **«politik amaçlar için kaba kuvvet kullanmak amacı ile örgütlenmiş grupların gösterilerini»** yasaklamaktadır.

Şili'ye evet! Pinochet'e hayır!

Humanite Gazetesi, Havana Muhabiri Sean Ortiz'in Şili Komünist Partisi Politik büro üyesi Volodia Teitelboim ile, Şili'deki son durum üzerine yaptığı bir röportaj yayınlandı. Aşağıda bu röportajı sunuyoruz.

J. ORTİZ — Şili Hükümetinin gerçekleştirdiği son kararlara ne anlam verebiliriz?

V. TEİLTELBOİM — Aslında şu son zamanlarda diktatoryanın politikası yeni bir döneme girmiş bulunuyor, ama yine de amaçları ve içeriği hep aynı. Yeni biçimler almasının başlıca nedenleri de Şili kamu oyunda giderek artan muhalefet ve cuntanın uluslararası planda giderek yalnız kalmasıdır.

J. ORTİZ — Pinochet hala mutlak diktatör olmaya devam ediyor mu?

V. TEİLTELBOİM — Dışardan yapılan güçlü baskılar ve yıpranan iç politika, askeri güçleri bir değişiklik gerektiği bilinçine vardırdı. **Hatta bazı askerler bu değişiklik için kesinlikle Pinochet'in değişmesi gerektiğini düşünüyorlar.** General Leigt ve General Merino'nun çevresinde bulunan Hava Kuvvetlerinin ve Deniz Kuvvetlerinin açık amaçları bu. **Cuntanın kendi içinde de bölünmeler devam etmekte ve bu bölünmeler rejimin en güçlü kişilerini dahi sarsıyor.**

CUNTA İÇİNDE BÖLÜNMELER

V. TEİLTELBOİM — Pinochet, artık eskisi gibi istediği şekilde baskı yapamıyor ve ülkeyi yönetemiyor. Gerçekleri inkar ederekten kaçma olanağıda pek kalmadı. Diktatorya iflas etmekte. **Letelier olayı** (1) da, artık, Pinochet'in daha önce kesinlikle reddedeceği şeyler karşısında boyun eğdiğini gösteriyor; örneğin, sağ kolu olan General Contredas'ın ordudan kovulması ya da ordunun artık İçişleri Bakanlığını, yani baskıyı yönetmeyi reddetmesi bu nitelikte olaylardır.

J. ORTİZ — Bu af projesine gerçekten inanabilir miyiz?

V. TEİLTELBOİM — Pinochet, hapishaneleri boşaltıyormuş, sürgünde olanları ise ülkeye yeniden sokuyormuş gibi görünmek istiyor. **Bu af projesi sadece diktatoryayı yerinde tutabilmek için düzenlenmiş bir aldatmaca.** Pinochet'in adamı olan İçişleri Bakanı, Televizyonda yaptığı bir konuşmada Şili'nin ulusal uyuşma, barışma yoluna girdiğini söyledi. Arkasından da askeri rejimin tavırlarını kesinlikle koruduğunu belirterek kendi sözünü kendisi yalanladı. Ayrıca, kaybolan 2.500 kişi konusuna da kesinlikle değinmedi.

Şili'de halk hareketi ise bütün tutukluları kapsayacak gerçek bir af istiyor. Sürgünde olan tüm Şili'lilerin cuntadan izin alma gereği olmadan, Can Güvenlikleri sağlanarak ülkelerine dönebilmelerini istiyor. **Demokratik hakların yeniden sağlanabilmesi ise, ancak demokratikleşme sürecine yol açabilecek geçici bir hükümet tarafından gerçekleştirilebilinir.**

ÇÖKÜNTÜYE KARŞI

J. ORTİZ — Şili Ordusunun için de neler oluyor?

V. TEİLTELBOİM — Pinochet askeri faşist bir azınlığın iktidarını kurumlaştırmak istiyor.

Yeni hükümetin bütün bu manevralarının ülkeyi kandıramayacağını öngörmek için kâhin olmak gerekmiyor. Olayın kendisi önemlidir. Bunalım, askeri kuvvetlerin vicdanını da etkiliyor. Bütün bunların arkasında da, ordu içindeki iki sektör arasında keskinleşen mücadele var.

Bir tarafta Pinochet ve adamları çöküntüye karşı umutsuz çabalar harcıyorlar. Öbür tarafta aralarında bazı uyumsuzluklar da olsa Pinochet'in politikasının artık başarısız olduğunu ve gerçekleri inkar etmenin tüm ordunun varlığını tehlikeye sokacağını düşünen askerler var. Bu çatışmalar, çeşitli dönemlerden geçirebilir. Ama eninde sonunda mutlaka yoğunlaşacaklardır. Şili Ordusunun demokrasiye taraftar olduğunu söylemiyorum. Ama ordu, Pinochet'in kendisini başarısızlığa sürüklediğinin farkında. Pinochet, elinde bazı güçler olmasına rağmen artık mutlak diktatör değil; bundan böyle de olamayacak.

WASHİNGTON KULİSLERİ

J. ORTİZ — Bütün bu manevralar konusunda ne düşünebiliriz?

V. TEİLTELBOİM — Şili halkının çevresinde bir sürü manevralar dönüyor. Washington kulislerinde tartışmalar yapılıyor. Amerikan emperyalizmi vaziyeti korumak için Şili cuntasını etrafa iyi gözükmeye itiyor. Şimdiye kadar **Amerikan özel bankalarının Şili'ye yardımı bu kadar büyük olmamıştı.**

Evrim sürecinin belirli bir noktayı aşmaması ABD çıkarlarına uyuyor. Bazı sektörler pişman olmuş bir Pinochet'yı tutuyorlar, bazıları ise yeni bir cuntayı. Bir başka bölüm de büyük bir taviz vererek sivil bir hükümet kurulmasına taraftar. Ama hepsinin anlaştıkları bir nokta var, o da Komünist Partisi'nin, halk ve devrim hareketinin bütün bu gelişmelerin dışında tutulması. Bunun için Halk Birliği'ni bölmeye dahi kalkışıyorlar. Pinochet'de tutucu sivil sektörlerin ve bazı örgütlerin desteğini elde etmeye çalışıyor.

J. ORTİZ — General Leigt tam olarak hangi rolü oynuyor? Ne yapmaya çalışıyor?

V. TEİLTELBOİM — Leigt bir kaç ay öncesine kadar inanılmayacak sayılan açıklamalar yapıyordu. Bütün açıklamaları taktikçi bir mantık taşıyordu. Faşizm, elindeki bütün kozları oynadı ve kaybetti. General Leigt ordunun içinde ve dışında yandaşlar arıyor. Çünkü Hava Kuvvetleri Komutanı olarak yeterli politik güce sahip değil. **Politik partiler, yasaklanmış olmalarına karşın varlıklarını sürdürüyorlar.** General Leigt de bunu biliyor. Hatta bu partilerden bazılarıyla görüşüyor. Bütün bunlar aslında cuntanın çözüldüğünü ortaya koyan olaylar. Pinochet ne kadar destek bulursa bulsun artık çıkmaz bir yola girmiş bulunuyor.

BİRLİK

J. ORTİZ — Sahte referandumdan üç ay sonra halk güçleri ne durumda?

V. TEİLTELBOİM — Sözde ulusal uyuşma, barışma ateş deneyinden geçecek. Diktatorya artık gerçeği inkar edemez. Pinochet ne yapabilir? Ne yaparsa yapsın bu duruma engel olamayacak. Büyük bir kitle savaşımı dönemini açıyoruz. Diktatorya baskı yapma gerekliliği ve olanaksızlığı arasında kalacak.

Resmi bir politik cephe olmamasına rağmen Hıristiyan Demokratlar ve Halk Birliği arasında danışmalar olacaktır. Değişik görüşte olan Şilililer birliğe yönelecekledir. Pinochet'ye karşı kendi oyunlarımızı kullanmak ve ülkenin kapılarını açmak sırası bizdedir.

---

(1) DINA tarafından Washington'da öldürülen bir Halk Birliği Hükümeti Bakanı.

- ★ Şili'de gizlice dağıtılan «Şili'ye evet Pinochet'e hayır!» başlıklı Komünist Partisi bildirisinde, bütün anti-faşist güçler diktatörlüğe karşı birleşmeye çağrıldı
- ★ Şili Dışişleri Bakanlığı Konsolosluklar Bürosu Şefi G. Osorio'nun intihar ettiği açıklandı. Osorio, Halk Birliği Hükümeti Bakanlarından Orlando Letelier'i Washington'da öldüren iki Şili ajanına, Pinochet'in emri üzerine pasaport vermişti...
- ★ Pinochet'in sağ kolu ve DINA'nın şefi, ordudan atılmış bulunuyor. Onun «intihar ettiğine» ilişkin çeşitli söylentiler var.
- ★ Cuntanın içindeki bölünmeler sürüyor

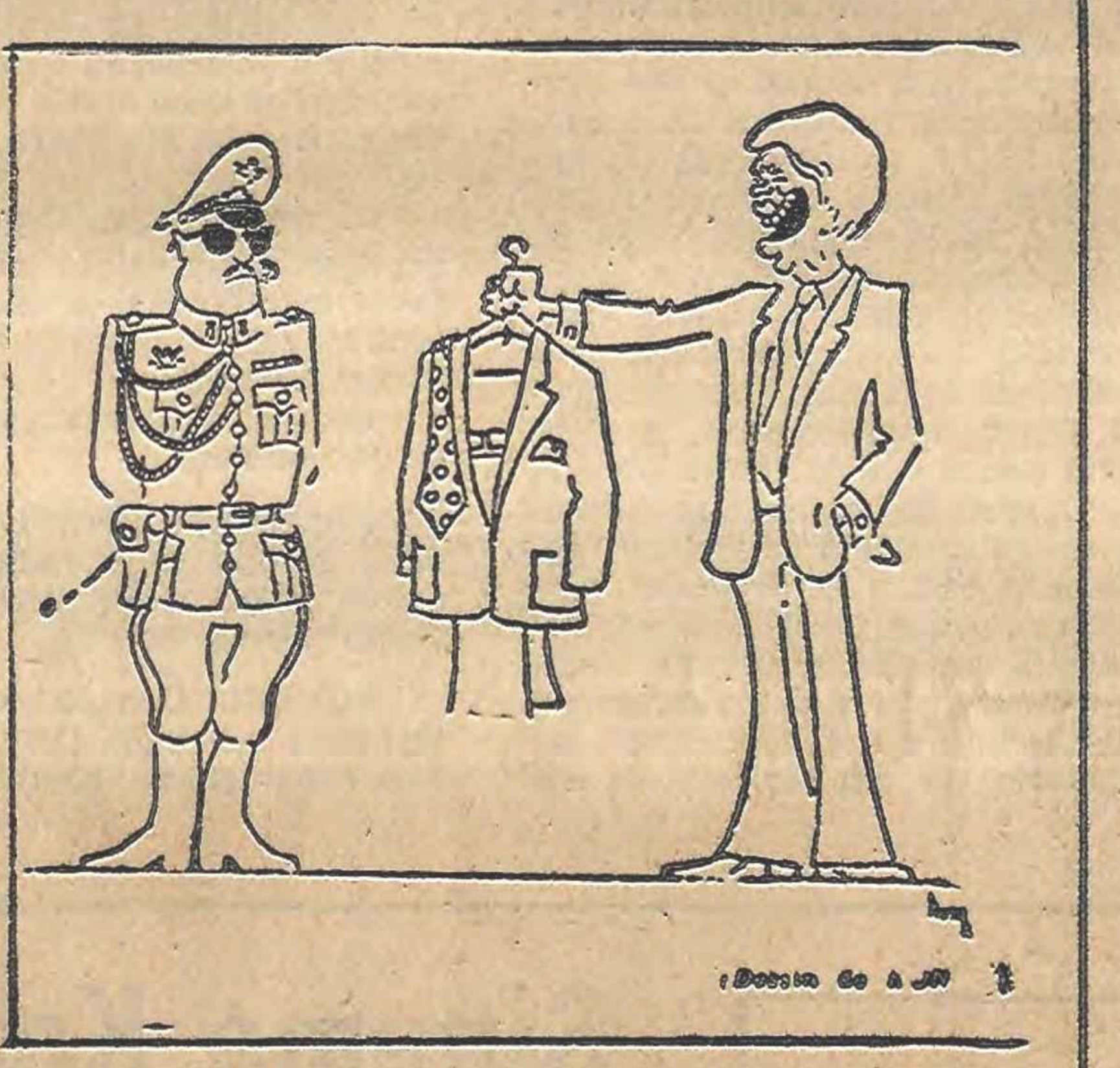

FKÖ Lideri Basra Körfezi gezisini bitirdi

Arafat: "Özgür Filistin kurulmadan Ortadoğu'da kalıcı barış sağlanamaz„

- ★ Arafat Sedat'ın uzlaşmacı önerilerini reddetti.
- ★ FKÖ Portekiz'de büro açıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

FKÖ Lideri Arafat, Ortadoğu sorununun çözümüne ilk adım adı altında Sedat'ın getirdiği önerileri reddetmiştir. Bilindiği gibi Sedat, Ortadoğu'da barışın kurulması için ilk adım olarak, Gazze Şeridi'nin Mısır'a, Batı Şeria'nın da Ürdün'e geri verilmesini önermişti. Basra Körfezi ülkeleri gezisini tamamlayarak Kahire'ye gelen Arafat, bu öneri hakkındaki görüşünü açıklarken, özgür Filistin devleti kurulmadığı sürece, hiçbir barış adımının hayal edilemeyeceğini söylemiştir.

Bu arada Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ)'nün önümüzdeki ay Lizbon'da bir büro açacağı bildirilmiştir.

Portekiz'in Haber Ajansı Anop'un verdiği habere göre ajansın Gine - Bissau'daki muhabiri, bir FKÖ Temsilcisinin, büro açılmasına ilişkin girişimi, Arap ülkeleriyle Portekiz'in ilişkilerini normalleştirme yolunda tayin edici bir girişim olarak nitelediğini bildirmiştir.

Ajansın haberinde FKÖ temsilcisinin şöyle konuştuğuna yer verilmiştir: «Biz bu yönde çabalarda bulunmuştuk ve bu nedenle Lizbon'da temsilciliğimizin açılması ile Arap ülkeleri tarafından Portekiz'e karşı yeni bir tutum takınılacağından eminiz».

Portekiz, geçtiğimiz yıl İsrail ile ilişkilerini büyükelçilik düzeyine çıkarmaya karar verdiğinden bu yana Arap ülkeleri ile ilişkileri gergindi, İsrail'in Portekiz'de bü yükelçiliğini açmasına karşılık, Portekiz Arap ülkelerinin tepkisini çekmemek için İsrail'e büyükelçi göndermekten kaçınmıştır.

Batı ülkeleri ve gerici ülkeler Afrika'da provakosyonlar düzenliyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

SBKP'nin yayın organı Pravda Gazetesi, Batı ülkelerini ve gerici Arap ve Afrika ülkelerini, Afrika'da politik ve askeri çatışmalar düzenlemekle suçlamıştır. Pravda Gazetesi, Angola'da, Güney Afrika Cumhuriyeti'nin ve Batı ülkeleri tarafından desteklenen ayrılıkçı grupların, silah gücü ile hükümeti devirmeye çalıştıklarını yazmış, Somali'nin de geçenlerde açıkça Etiyopya'ya saldırdığını belirtmiştir. Pravda, Gine'ye, Benin'e ve Kongo'ya karşı provokasyonların düzenlendiği belirtilmiş, ırkçı Rodezya'nın Mozambik'e yıkıcı saldırılar yaptığı söylenmiştir. Pravda, Afrika'da sosyalist gelişme yolunu seçen ülkelere karşı düzenlenen silahlı müdahalelere, Pekin'in de katıldığını belirtmiş ve şunları yazmıştır: «Afrika kıtasındaki ilerici süreçleri silaha sarılarak durdurma girişimleri barışı kazanamaz. Bu girişimler ancak, Afrika Boynuzunda olduğu gibi, barış için tehlikeli sonuçlar doğurabilir.»

Somali uçakları Etiyopya semalarını ihlal ediyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Somali uçaklarının, Etiyopya semalarını ihlal ettiği bildirilmektedir. Etiyopya Geçici Askeri Yönetim Başkanı Haile Mariam, konu ile ilgili bir açıklama yaparak, Somali liderlerinin, Etiyopya Kenya ve Cibuti üzerindeki toprak iddialarının sürdüğünü hatırlatmış ve Somali birliklerinin bu ülkelere karşı provokasyonlar düzenlediklerini söylemiştir. Mariam Afrika Boynuzu'nda kalıcı bir barışın kurulabilmesi için Somali'nin bu toprak iddialarından vazgeçmesi gerektiğini belirtmiştir.

Fransa'da aşırı sağcılar bir kitapçıyı yağmaladı

PARİS (A.A.)

Yüzleri maskeli, ustura ve demir çubuklarla silahlanmış sekiz kadın, Paris'teki «Kadınlar Katibevi»ni basarak kitabevini yağmalamışlardır. Maskeli kadınlar çetesi, saldırıya geçerken telefon tellerini kesmişler, gözyaşartıcı bombalar atmışlar ve kitabevindeki bir kadın görevliyi hırpalamışlardır.

Saldırganlar ayrıca raflardaki kitapların üzerlerine boya dökmüşler, gazeteleri ve saksıları yerlere atmışlardır.

«Kadınlar Yayınevi»nin sahipleri, kitabevinin açılışından bu yana aşırı sağcıların kışkırtma ve tehditleriyle karşı karşıya kaldığını belirtmişlerdir. Yayınevinin sahipleri, «Ruh hastalığı, kadın düşmanlığı, ırkçılık ve komünist düşmanlığı daima birbirine bağlıdır» demişlerdir.

Kadınlarla ilgili yayınların satıldığı kitabevine yapılan saldırı boyunca, maskeli kadınlara eşlik eden bir grup erkek de kitabevinin önünde gözcülük etmiştir.

Pakistan'da Butto yanlısı dört gazeteci daha tutuklandı

LAHOR (THA-UPI)

Pakistan'da mart ayında, Butto'nun Avami Partisi organı Müsavat Gazetesi'nin kapatılmasını protesto etmek amacıyla açlık grevine başlayan gazetecilerden dördü daha tutuklanmıştır.

Gazeteciler Sendikası sözcüsünün yaptığı açıklamaya göre idama mahkum edilen eski Başbakan **Zülfikar Ali Butto**'nun başkanlığını yaptığı parti organı gazetenin kapatılmasını protesto için açlık grevi düzenleyen gazetecilerden toplam 68'i bu ay içinde tutuklanmıştır. Tutuklanan bu gazetecilerden 34'ü çeşitli hapis cezalarına çarptırılmışlardı.

Sendika sözcüsü, gazetecilerin açlık grevini, Urdu diliyle yayın yapan gazetenin Lahor ve Karaçi baskılarının yeniden yayınlanmasını sağlamak amacıyla düzenlediklerini açıklamıştır.

Gazete, Butto'nun serbest bırakılması ve erken seçimlere gidilmesi için kampanya açmıştı. Sıkıyönetim, gazeteyi, **Butto**'nun bir demecini yayınlamak suçundan mart ayında kapatmıştı.

İran'da genel grev olasılığı var

★ HUZURSUZLUK İLK DEFA RESMİ BASINA YANSIDI

TAHRAN, (THA - UPİ)

İran'da ülke çapında işçilerin genel greve gidecekleri yolunda söylentiler çıkması üzerine güvenlik kuvvetlerinin alarma geçirildiği bildirilmektedir. Bu arada **«Ayendegan»** adlı bir gazete ise, hükümet aleyhindeki gösterileri düzenleyenlerin bir kısmının sadece **«siyasi»**, diğer bir kısmının da **«toplumsal sorunları çözümlemek, yaşam koşullarını ve konut darlığını protesto etmek»** amacıyla harekete geçtiklerini belirtmiş ve ikisini birbirine karıştırmamak gerektiğini ileri sürmüştür. İran'da bir gazete ilk kez hükümete halkın ekonomik ve toplumsal açıdan çeşitli şikâyetleri olduğunu duyurmaktadır. Gazetenin yazısında şu ifade kullanılmıştır: **«Hükümet, halkın görebileceği somut ve tutarlı reformlar yapmalıdır.»**

Öteyandan Kum kentinde bir gösteri sırasında güvenlik kuvvetlerinin ünlü Şii muhalefet liderlerinden **Ayetullah Şeriatmadari**'nin evini bastıkları, ancak baskının «yanlışlıkla» düzenlendiği, güvenlik kuvvetlerinin bastıkları evin Şeriatmadi'nin evi olduğunu bilmedikleri ve olayda bir kişinin öldüğü, bir kişinin de yaralandığı açıklanmıştır.

ABD zenci hakları savunucusu her an idam edilebilir

John Harris'in hemen serbest bırakılması isteniyor

☆ SOVYETLER BİRLİĞİ ASYA VE AFRİKA ÜLKELERİ DAYANIŞMA KOMİTESİ VE DDGF HARRİS'İN İDAM CEZASININ KALDIRILMASINI İSTEDİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ

ABD'li insan hakları savunucusu zenci John Harris'in idam cezasının kaldırılması için ABD makamlarına karşı gösterilen tepkilerin yoğunlaştığı bildirilmektedir. Dünya Demokratik Gençlik Federasyonu, ABD Devlet Başkanı Carter'a bir mesaj göndererek insan haklarının korunması için savaşan John Harris'in serbest bırakılmasını istemiş ve ABD insan haklarına saygı gösterilmesi çağrısında bulunmuştur.

Bu arada Sovyetler Birliği Asya ve Afrika ülkeleri ile Dayanışma Komitesi, ABD'li insan hakları savunucusu John Harris'in idam cezasının kaldırılmasını istemiştir. Dayanışma Komitesi, Harris'in bırakılmasını istediği bildiride, Harris'in yalan suçlamalar ile ölüm cezasına çarptırılmasının, ABD'de insan haklarının açıkça çiğnendiğini gösterdiği belirtilmiştir. Bilindiği gibi Harris'in idamının ertelenme süresi sona erdiğinden Alabama Eyaleti makamlarının, Harris'in heran idam edilme yetkileri vardır.

İtalya yerel seçimlerinde adaylığını koyan bir solcu Mafia tarafından öldürüldü

★ Öldürülen gence, demiryoluna bomba koyarken kaza ile ölmüş süsü verildi.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

İtalya'da pazar günü yapılan seçimler için aday olan bazı solcuların Mafia tarafından öldürülmüş olduğu belirtilerinin ortaya çıktığı haber verilmiştir.

Hatırlanacağı gibi Aldo Moro'nun öldürüldüğü gün, İtalya'da Palermo kenti yakınlarında, bir gencin tren yoluna bomba koymak isterken bombanın patlaması sonucu öldüğü haber verilmişti. Ancak Komünist Partisi üyeleri, yapılan inceleme sonucu, ölen **Guiseppe Impastato** adlı solcu gencin Mafia tarafından öldürülmüş olması ve olaya böyle bir süs verilmiş olması olasılığının ortaya çıktığını açıklamışlar ve araştırma yapılmasını istemişlerdir. Komünist Parti üyeleri, Impastato adlı solcu gencin, dün yapılan seçimlerde şehir meclisi üyeliği için adaylığını koymuş bulunduğunu ve bölgede Mafia'nın kirli işlerini ortaya çıkarmaya çalıştığını söylemişlerdir. Bildirildiğine göre, Mafia, Palermo bölgesindeki inşaat işçilerinin istihdamı üzerine kontrol kurmuş durumdadır. İşverenlere yasal ücretlerin altında işçi bulmakta böylece kendisi de işverenlerden ücret almaktadır. Bu ilişkileri ortaya çıkarmaya çalışan ve seçim propagandası için amatör bir radyo istasyonunun kurulmasına katkıda bulunan **İmpastato**'ya, bir kaç kez, **«kendi işine bak»** biçiminde tehdit mektubu gelmiştir.

DİSK'e bağlı BAYSEN'in konuğu olarak Türkiye'ye gelen Finlandiya İnşaat İşçileri Sendikası Toplusözleşme Dairesi Başkanı Mauri Pessi İSTA Ajansına özel demeç verdi

«Komünist partinin yasak olduğu bir demokrasi olamaz...»

ANKARA, (İSTA)

Finlandiya İnşaat İşçileri Sendikası Yöneticisi **Mauri Pessi** komünist partilerinin yasak olduğu bir demokrasinin mümkün olamayacağını söylemiş, **«inanıyorum ki, Yunanistan'da Portekiz'de, İspanya'da kırılan zincir Türkiye'de de TKP tarafından kırılacak ve Türkiye Komünist Partisi de kısa bir süre için de yasal çalışma olanağına kavuşacaktır»** demiştir.

DİSK'e bağlı BAYSEN'in konuğu olarak Türkiye'ye gelen 100 bini aşkın üyeli Finlandiya İnşaat İşçileri Sendikası Toplusözleşme Dairesi Başkanı **Mauri Pessi** İSTA Ajansına verdiği demeçte Finlandiya'daki işçi sınıfı savaşımı konusunda bilgi vermiştir. Pessi Finlandiya'da işçi sınıfının günümüzde önemli kazanımlar elde ettiğini kaydetmiş **«ulkemizde sadece faşist örgütlenmeler yasaklanmış bulunuyor»** demiştir. Finlandiya Parlamentosunda sağ partilerin çoğunlukta bulunduğunu kayde den sendikacı buna karşılık hükümetin, komünistler, sosyalistler, sosyal demokratlar ve bir Merkez Parti tarafından kurulduğunu söylemiştri.

Finlandiya'da işçi sınıfının desteğini sağlayan iki hareketin bulunduğunu, bunlardan birinin sosyal demokratlar, diğerinin de **Demokratik Cephe** olduğunu belirten işçi lideri, her iki hareketin de amacının sosyalizm olduğunu kaydetmiştir. **Demokratik Cephe**'nin sosyalistler ve komünistler tarafından oluşturulduğunu da söyleyen **Pessi** özetle şöy konuşmuştur:

«Parlamentomuzda çoğunluk sağ partilerin elinde, yüzde 46'sı sol, yüzde 59'u sağ. Yüzde 46, sosyal demokratlar ve demokratik cepheyi kapsıyor. Merkez Parti de hükümette bulunuyor. Hükümet koalisyon halinde, sosyal demokratlar, demokratik cephe ve Merkez Parti.

İşçi sınıfı hareketinin desteğini alan her iki eğilim, sosyal demokratlar ve demokratik cephe'nin her ikisi de sosyalizmi amaçlıyorlar. Tarihsel olarak aynı şeyi kastediyorlar. Demokratik cephe'nin programı Marksist anlamda sosyalizmi hedefliyen bir programdır.

Sendikal hareket içinde bu iki eğilim beraber hareket ediyorlar. Birbirlerine karşı bir tavır almıyorlar. Her iş kolunda bir tek sendika var. Sendikaların koydukları ortak mücadele hedeflerine baktığımızda bu iki güç arasındaki işbirliğinin son derece yararlı olduğunu görüyoruz.

Sendikaların programının hedefleri büyük sermayenin ve tekellerin gücünün kırılması ve emekçileri ilgilendiren konularda işçilerin daha bir söz sahibi olmasının sağlanması şeklinde özetlenebilir.

Bu hedefleri sendikal hareketle saptamış olmakla birlikte bunların gerçekleştirilmesinde tutulan yollarda değişik yaklaşımlar olabilir.

Bu iki ana partinin, bu şekilde işbirliği içinde olması, birlikte hükümette olmaları, hatta Merkezci Partiyi de alarak birlikte hükümette olmaları kapitalizmin bunalımlı zamanlarında ülkemiz için iyi bir durumdur. Hükümet şimdi en başta işsizlik sorunu olmak üzere yaşam düzeyinin düşürülmemesi yolunda tedbirler almaya çalışıyor bu partiler sayesinde.

Hükümet kurulduğundan bu yana bir takım şeyleri gerçekleştirdi. Bazı kazanımlar elde ettik. Ancak bunlar yapılabileceklerin tümü değildir. İşçi sınıfının gücü ortaya konduğu takdirde daha büyük kazanımlar elde edilecektri. Fakat daha önce de söylediğim gibi gücü ortaya koymaya sosyal demokratlar çok fazla hazır değiller.

Savaştan sonra Komünist Partisinin başını çektiği bir cephe oluşturma savaşımına girildi ülkemizde, bu önemli ölçüde başarı kazandı. Ancak daha sonraları burjuvazinin «bu cephe komünist cephesidir» propagandası sonucu durum biraz değişti. Ancak daha sonra cephe somut eylemler etrafında daha çok gerçekleşmeye başladı. Bir Vietnam, bir Şili'yi protesto olayında, barış güvenlik işbirliği için kitleleri harekete geçirme konusunda bu cephe sosyal demokratları da içine alacak biçimde gücünü ortaya koyabilmektedir.

Finlandiya'da faşist parti kurmak yasaktır. Bir takım faşist eğilimler oluyor. Fakat ülkede faşist düşüncelilerin sayısı çok çok azdır.

İşçi örgütlerinin binalarının duvarlarına zaman zaman yazı yazdıkları olur. 15 - 20 kişi ile gösteri filan yapmışlardı galiba. Altı ay kadar önce bunlar miting yapmak istedi, ancak hükümet izin vermedi. Yasakladı. Yine 5-6 ay kadar önce komünist bir gazetenin binasını bombaladılar, patlama oldu ve ondan sonra faşist çevrelere yakınlıkları ile bilinen bir takım kişiler tutuklandı.

Ayrıca Finlandiya deneyimlerimiz bize komünist partisinin yasak olduğu bir demokrasinin mümkün olamayacağını kesinlikle göstermiştir.

Finlandiya bu aşamayı geçirdi. Ondan daha sonraları bilindiği gibi Yunanistan'da, İspanya'da, Portekiz'de bu zincir kırıldı. Ve inanıyoruz ki bu süreç daha da devam edecek.

Türkiye'de de bu sürecin devam edeceğine biz inanıyoruz. TKP'de Türkiye'de bu zinciri kırarak kısa sürede yasal çalışma olanağına kavuşacaktır. Buna inanıyoruz.»

☆ «YUNANİSTAN'DA, PORTEKİZ VE İSPANYA'DA KIRILAN ZİNCİRİ, TÜRKİYE'DE DE TKP'NİN KIRIP YASALLAŞACAĞINA İNANIYORUM.»

☆ «FİNLANDİYA'DA SOSYALİSTLERLE KOMÜNİSTLERİN OLUŞTURDUĞU DEMOKRATİK CEPHE VE SOSYAL DEMOKRATLAR, YANLARINA MERKEZ PARTİYİ DE ALARAK İKTİDARA GELMİŞLERDİR.»

☆ «FİNLANDİYA'DA SENDİKALARIN PROGRAMININ HEDEFLERİ, BÜYÜK SERMAYENİN VE TEKELLERİN GÜCÜNÜN KIRILMASI VE EMEKÇİLERİ İLGİLENDİREN KONULARDA İŞÇİLERİN DAHA BİR SÖZ SAHİBİ OLMASININ SAĞLANMASI ŞEKLİNDE ÖZETLENEBİLİR.»

☆ «FİNLANDİYA'DA FAŞİST PARTİ KURMAK YASAKTIR. BİR TAKIM FAŞİST EĞİLİMLER OLUYOR. FAKAT ÜLKEDE FAŞİST DÜŞÜNCELİLERİN SAYISI ÇOK ÇOK AZDIR.»

İstanbul İli Daimi Encümeninden

Yol Yapım Malzemesi ve Kereste ile Lâstik Alınacak Okul Binası ve Köprü yaptırılacak.

1 — İlimiz Anadolu Yakası 1. gurup köy yolları için 15800 m3 51 mm2», 11460 m3 25 mm2» temel malzeme ile 10907 m3 asfalt mıcırının ocaklarda hazırlanıp yol boylarına ve depolara nakil ve figüresinin 10.995.535,80 lira çevresinde sağlanması. İlk teminatı 343.617 liradır.

2 — İlimiz Avrupa Yakası 2. gurup köy yolları için 22960 m3 2», 12350 m3 1» temel malzemenin 10.428.266,70 lira çevresinde ocaklarda hazırlanıp yol boylarına ve depolara nakil ve figüresinin sağlanması. İlk teminatı 326.599 liradır.

3 — İlimiz Anadolu Yakası Kartal gurubu köy yolları için lüzumlu görülen 12000 m3 1», 9400 m3 2» temel malzeme ile 1960 m3 asfalt mıcırının ocaklarda hazırlanıp yolboylarına ve depolara nakil ve figüresinin 6.350.995.60 lira çevresinde sağlanması. İlk teminatı 204.280 liradır.

4 — Şile gurubu köy yollarına lüzumlu 20180 m3 2» temel malzeme ile 880 m3 asfalt mıcırının ocaklarda hazırlanıp yol boylarına ve depolara nakil ve figüresinin... 5.737.515,40 lira çevresinde sağlanması. İlk teminatı 185.876 liradır.

5 — YSE Müdürlüğü araçları için 11 ayrı ölçüde 472 tane dış oto lâstiği ile 10 ayrı ölçüde 610 tane içliğin % 5 işletme vergisi dahil 3.235.443.90 lira çevresinde alımı. İlk teminatı 110.814 liradır.

6 — İlimizin Beykoz gurubu köy yollarının yapım ve bakımı için 3100 m3 2» temel malzeme ile 3360 m3 1» temel malzeme ve 1000 m3 asfalt mıcırının ocaklardan alınıp depolara ve yol boylarına nakil ve figüresinin 2.084.649,80 lira çevresinde sağlanması. İlk teminatı 76.290 liradır.

7 — Şişli İlçesinde Ayazağa - Kemerburgaz - İltisak yolunda 1.15,70 metre açıklıklı Cendere köprüsünün 1.263.037,95 lira çevresinde yapımı. İlk teminatı 51.642 liradır.

8 — Yalova İlçesinde Termal Yenimahalle yolunda 3,00 X 3,00 metrelik Yeni Mahalle boxmenfezin 764.409,36 lira çevresinde yapımı. İlk teminatı 34.327 liradır.

9 — Yalova İlçesinde Dereköy eski okulunun sökülüp yerine 2 derslikli ahşap dikmeli ve çatılı ilkokulun 754.982,05 lira çevresinde yapımı. İlk teminatı 33.950 liradır.

10 — YSE Müdürlüğü için lüzumlu 61,875 m3 2. sınıf çam kereste ile 9.990 m3 meşe kereste ve 3 kalemde 100 tabaka kontropilağın 629.242,50 lira çevresinde alımı. İlk teminatı 28.920 liradır.

11 — Şişli İlçesinde Baruthane ilkokuluna istinat ve çevre duvarı ile yol yapımı ve bahçe tanzim işinin 600.000 lira çevresinde sağlanması. İlk teminatı 27.750 liradır.

12 — Anadolu Yakası Bakım Mühendisliğine bağlı Şile YSE Şantiyesinin yemekhane, yatakhane ve idare binası çatı yapımının 399.410,05 lira çevresinde sonuçlanması. İlk teminat 19.727 liradır.

13 — Bakırköy İlçesinde Dr. Lütfü Kırdar ilkokulunun 279.263,80 lira çevresinde onarımı. İlk teminatı 14.921 liradır.

Keşif bedelleri ile ilk teminatları ve muhammen bedelleri yukarıda yazılı işler 30 Mayıs 1978 Salı günü saat 15..de Sultanahmet Yerebatan Caddesindeki Özel idare binasında toplanan Daimi Encümende ayrı ayrı kapalı zarf suretiyle ihale edilecektir. Şartnameleri İstanbul YSE Müdürlüğü ile Bayındırlık Müdürlüğünden alınacaktır. İsteklilerin ilk teminat makbuz veya mektubu 1978 yılı Ticaret Odası vesikası ve ayrıca yalnız inşaat işleri için şartnamelerinde yazılı kayıtlar uyarınca tatil günleri hariç eksiltmenin 3 gün evveline kadar İl Makamına müracaatla alınmış yeterlik belgelerini havi olarak hazırlayacakları kapalı zarflarını ihale günü saat 14..de kadar Daimi Encümene vermeleri lazımdır.

(Basın 15570 — 368)

İGD Genel Başkanı Ahmet Muhtar Sökücü sorunlarımızı yanıtladı

«KONGREMİZ BİR GENÇLİK FORUMU OLACAKTIR»

İGD'nin I. Genel Kurulu toplandı. Türkiye gençlik hareketi açısından büyük önem taşıyan bu kongre öncesinde, Politika, İGD Genel Başkanı Ahmet Muhtar Sokücü ile konuşma yaptı. Sökücü, Politika'nın İGD ve genel olarak gençlik hareketi konusundaki sorularına cevap verdi. Bu konuşmayı yayınlıyoruz.

POLİTİKA: İlerici Gençler Derneği ne zaman kuruldu? Kuruluş amacı nedir?

SÖKÜCÜ: Derneğimiz, Ocak 1976 tarihinde kurulmuştur. Kuruluş amacımız a) Genel olarak tüm gençliğin ekonomik, sosyal, kültürel sorunlarıyla ilgilenmek, çözüm yolları göstermek, çözümleri için çalışmak, b) Gençlik hareketini; işçi sınıfının başını çektiği ulusal ve sosyal kurtuluş savaşımı ile uyumlaştırmak, bu sınırlar içerisinde gençliğin en geniş anti-faşist, anti-emperyalist birliğini sağlamaktır.

POLİTİKA: Derneğinizin gerek kuruluşunda gerekse kuruluşundan sonra çeşitli engellemelerle karşılaştığı biliniyor. Bu konuda bilgi verir misiniz?

SÖKÜCÜ: Derneğimizin bugüne kadarki çalışmaları çeşitli vesilelerle ve biçimlerde engellenmiş veya engellenmeye çalışılmıştır. Yetkililer kimi zamanlar kanunları zorlamaya kadar gitmişlerdir. İGD'nin karşılaştığı engellemelerden tüzükle ilgili olanı yani tüzüğümüzün uzun zaman onaylanmaması bildiğiniz gibi, kamuoyuna değişik zamanlarda yansımıştır. Bununla ilgili olarak sadece şunu söylemek istiyorum. Bu engelleme İGD'yi ve ilerici gençlik hareketini tümden hedeflemişti. Durumun böyle olması MC dönemi açısından bir yanıyla doğal karşılanmalıdır. Çünkü o dönemde yalnız İGD değil, tüm demokrasi hareketinin boğulması hedeflenmişti. Diğer engellemelere gelince, 1976 Kasım ayında Dünya Gençlik ve Öğrenci Haftasının engellenmesi, çeşitli zamanlarda yapılan gerekçesiz baskın ve aramalar, gözaltına almalar, şubelerimizin kapatılması, şube kongrelerimizin engellenmesi, son olarak uluslararası ilişkilerimizin engellenmesini sayabiliriz. Bu son söylediğimiz engellemelerin CHP ağırlıklı hükümetin iş başında olduğu bir dönemde olması düşündürücüdür.

Tüm bu engellemelerin yanında IGD üyelerine yönelen faşist saldırıları da burada belirtmeliyim. Çünkü bunu biz, çalışmalarımızı engelleme eylemlerinin en önemli bir yanı olarak görüyoruz. Faşist saldırı ve cinayetler sonucu bugüne kadar 30'a yakın genç arkadaşımız hayatını yitirdi, bir o kadarı da yaralandı, sakat kaldı. İzmir'deki Maocuların saldırısı sonunda ise şube başkanımız Tarık Demirkan yaralandı ve sakat kaldı.

POLİTİKA: İGD kısa sürede gençlik arasında önemli bir güç haline geldi. Siz bunu neye bağlıyorsunuz?

SÖKÜCÜ: İGD'nin kısa sürede bu derece genişlemesinin genel ve öznel nedenleri vardır. Bunu şu şekilde somutlayalım:

— İGD kuruluşundan şimdiye kadar gençliği işçi sınıfının yolunda ve demokrasi hareketinin içerisinde örgütlemeye, savaşımını bu doğrultuda vermeye çalışmıştır.

— İGD günümüze kadarki gençlik örgütlenmesinin ve hareketlerinin tümünün öğretici deneyimlerinden yararlanmış ve çalışmalarını bunun üzerinde kurmuş, bu açıdan; a) Gençliğin anti-emperyalist ilerici geleneklerine sahip çıkmış ve o doğrultuda çalışmalarını yürütmüştür, b) Gençliğin her açıdan dar, ülkemiz ve gençliğimizin somut durumuna uygun olmayan örgütlenme biçimini reddetmiş, işçi-köylü-öğrenci gençliğin en geniş anti-faşist, anti-emperyalist demokratik örgütlenmesini hayata geçirmeye çalışmıştır.

— Ülkemiz gençliğinin dünya gençliğinin bir parçası olduğu objektif gerçeğinden hareketle uluslararası gençlik hareketi ile somut bağlar kurmuştur.

Sanırız, başarımızın temel nedenleri bunlardır.

POLİTİKA: Gençlik hareketimizin geçmişi ve bu hareketin genel özellikleri konusundaki görüşlerinizi almak isterdik.

SÖKÜCÜ: Ülkemiz gençlik hareketinin kökenleri 1870 tarihlerine kadar gider. Kimi zamanlar 1908 Jön Türkler hareketinde olduğu gibi bir politik akım niteliği ağır basmıştır.

Ancak günümüze kadar sürüp gelen gençlik hareketlerinin tümünün genel karakteristiği her zaman ileriye yönelik ve yurt sorunlarıyla ilgili olmasıdır. Bu, sorunun bir yanı. Bir başka yanı ise örgütlenme açısından ulusal ve uluslararası düzeyde kısır kalınmıştır. İGD'nin kuruluşuna kadar gençlik örgütlenmesi hep öğrenci - aydın gençlik örgütlenmesi sınırlarında sıkıştırılmış, bunun yanında uluslararası gençlik hareketi ile birlik ve kalıcı bir bağ hiçbir dönemde sağlanmamıştır. Bunun yanında özellikle 1960'ların savaşım deneyimi anti-emperyalist, anti - faşist mücadele açısından büyük bir önem taşıyor.

POLİTİKA: Gençlik arasındaki bölünme ve bu bölünmüşlükten kurtulması için nasıl bir çalışma yapılması gerektiği konusundaki görüşleriniz?

SÖKÜCÜ: Bugün ülkemiz gençliğinin bölünmüşlüğü önüne geçilmesi gereken can alıcı sorunlardan biridir. Özellikle öğrenci gençlik içerisinde görülen bu bölünme bizim açımızdan bir yanıyla gençliğin örgütlenmesindeki yetersizliğin bir göstergesidir.

İGD, bununla ilgili olarak değişik zamanlarda çağrıda bulunmuş, anti-faşist, anti-emperyalist eylembirliğinin oluşturulması için çaba harcamıştır.

Ancak görülen odur ki bu konuda yeterli olunamamıştır. Diğer gençlik örgütlerinin davranışları ve bu konuya yaklaşımları ne olursa olsun, bunun başlıca nedenlerinden biri ilk planda bizim yetersizliğimizdir. Önemli olan 1. Olağan Genel Kurulumuzun önünde duran çözümü için kapsamlı kararlar alınması gereken en önemli sorunlardan biri de budur. Bu konuda söyleyebileceğimiz şey şudur: İGD yalnız çağrılarla yetinmeyecek tüm üyelerini bu konuda seferber edecektir.

YARIN :

«Daha güçlü, daha yığınsal İGD yaratmak, gençliği işçi sınıfının yoluna çekmenin bir gereğidir»

(TARİŞ)
İZMİR ÜZÜM, İNCİR, PAMUK VE ZEYTİNYAĞI TARIM SATIŞ KOOPERATİFLERİ BİRLİKLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNDEN
MÜFETTİŞ MUAVİNİ ALINACAKTIR

1 — Birliklerimiz Teftiş Kuruluna sınav ile yeteri kadar Müfettiş Muavini alınacaktır.

Sınava katılabilmek için aranan şartlar aşağıda belirtilmiştir.

A — Siyasal Bilgiler, Hukuk, İktisat Fakülteleri, İktisadi ve Ticari İlimler Akademileri; Boğaziçi, Hacettepe, Ortadoğu Üniversitelerinin, İdari Bilimler ve İşletme Fakülteleri ve benzerleri gibi meslekle ilgili Fakülte, Akademi ve Yüksek Okulların meslekle ilgili bölümlerini ya da bunlara denkliği Milli Eğitim Bakanlığınca onaylanmış Yabancı Fakülte, Akademi ve Yüksek Okullardan birini bitirmiş olmak,

B — 1 Ocak 1978 tarihinde 30 yaşını bitirmemiş olmak,

C — Sıhhi vaziyeti her mevsimde ve hertürlü şartlar altında seyahata müsait olmak,

D — Yapılacak tahkikat neticesinde sicil veya seciyesi itibariyle mesleğe alınmasına mani bir hali olmamak,

E — Hiçbir teşekküle karşı mecburi hizmet taahhüdünde bulunmamış olmak,

F — Askerlik hizmetini yapmış olmak,

2 — Müfettiş Muavini olarak atanacak olanlara Devlet Harcirah Kanununa dayanılarak Bakanlık ve Kamu Kuruluşları Müfettiş Muavinlerine ödenenden aşağı olmamak üzere yevmiye ödenecektir.

3 — Sınavlar ve diğer konular hakkında daha geniş bilgi için Teftiş Kurulu Başkanlığına Başvuracaklara broşür verilecektir.

4 — Yazılı imtihanlar İzmir'de Genel Müdürlük Binasında 26, 27, 28 Haziran/1978 tarihinde saat 9.00 ve 14.00 de yapılacaktır.

5 — İsteklilerin en geç 15 Haziran 1978 tarihinde İzmir'de bulunacak şekilde Birliklerimiz Teftiş Kurulu Başkanlığına, mezun olduğu Fakülte ve Akademi veya Yüksek Okulun adını, numarasını, halen bir işte çalışmakta ise müessesenin ve bulunduğu yerin adını, sınava hangi yabancı dilden girebileceklerini ve adreslerini açıklayan taahhütlü bir mektup ile müracaat etmeleri veya bizzat tevdi etmeleri gerekmektedir.

(Po: 491)

Sinema Kongresi sansürün kaldırılması için karar aldı

İSTANBUL, (İSTA)

Kültür Bakanlığı Sinema Dairesi Başkanlığınca İstanbul'da düzenlenen ve sinema kuruluşlarıyla çeşitli demokratik kuruluş temsilcilerinin katıldıkları «Sinema Kongresi»nde, sinemada sansürün kaldırılması ve hazırlanacak «Sinema Yasası» çalışmalarında sinema emekçilerinin söz sahibi ve belirleyici güç olmaları konularında çok önemli iki karar alınmıştır.

Sinema emekçilerinin yıllarca sürdürdükleri mücadelenin sonucu alınan kararlar şöyledir:

1) «11 _ 12 Mayıs tarihlerinde İstanbul'da toplanan Sinema Kongresi, sinema alanındaki anti - demokratik ve çağdışı sansür uygulamasının kaldırılması için oybirliği ile karar alır; bu amaçla da, 2559 sayılı Polis Vazife ve Selâhiyet Yasasının 6. maddesinin kaldırılması için gerekli yasa değişikliği önerisinin ilgili mercilere Kültür Bakanı tarafından derhal verilmesini talep eder.»

2) «11-12 Mayıs tarihlerinde toplanan Sinema Kongresinde yapılan tartışmalar ışığında Kültür Bakanlığınca hazırlanacak «Sinema Yasası» taslağının bakanlıklara verilmeden önce, mutlaka sinema emekçilerinin onayına sunulmasına ve toplanacak yeni bir kurultayca incelenip yeniden biçimlenmesine kongrece karar verilmiştir.»

Türkiye'de kişi başına yılda 14 kilogram et düştüğü açıklandı

ANKARA (İSTA)

Türkiye'de kişi başına yılda 14 kilogram et düştüğünü açıklayan Türk Veteriner Hekimleri Birliği Merkez Konseyi Başkanı Doçent Doktor **Hadi Aral**, Ankara'da beş kişilik bir işçi ailesinin günde ancak 3,5-4 gram et tüketebildiğini belirtmiş, **«Halkımız yıllardır kötü, dengesisiz beslenmeye itiliyor»** demiştir.

16 Mayıs Salı günü Ankara'da başlayacak olan **«Türkiye 6'ncı Hayvancılık Kongresi»** nedeniyle bir basın toplantısı düzenleyen **Aral**, 1950'lerden bu yana halkın sistemli bir şekilde hayvansal protein yerine tarıma dayalı bir beslenme ortamına itildiğini et, süt, yumurta ve balık tüketiminin engellenmeye çalışıldığını söylemiştir. **Aral**, hayvancılık sektörünün IMF'den, Dünya Bankasından ve diğer konsorsiyum kuruluşlarından yardım almadan da geliştirilebileceğini kaydetmiştir.

TALAT TURAN, SADI KOÇAŞ VE MEMDUH UNLUTURK'E CEVAP VERIYOR:

Kontr-Gerilla Gerçeği

★ «BİR ZAMANLAR VATANLARINI KURTARDIKLARINI İDDİA EDEN İŞKENCECİLERDEN PAPADOPULOS, PATAKOS VE UŞAKLARININ BİRER CİA AJANI OLDUĞU YARGILAMA SONUCU ANLAŞILMIŞTIR.»

"Kamuoyuna saygısından ötürü bazı gerçeklerin aydınlanmasında yarar görüyorum,,

☆ «BU DURUMDA ELROM'UN KAÇIRILIŞI VE ÖLDÜRÜLMESİNDEN İSTANBUL EMNİYETİ KADAR ONUN BAĞLI OLDUĞU İSTANBUL SIKIYÖNETİM KOMUTANLIĞI DA SORUMLU DEĞİL MİDİR?

-6-

Koçaş'ın açıklaması zamanın İçişleri Bakanı sayın Hamdi Ömeroğlu tarafından 19 Nisan 1978 günlü Milliyet Gazetesi'nde doğrulanmıştır. Şöyle ki:

«... anılarda adımın geçtiği veya İçişleri Bakanı olarak, makam belirterek bahsettiği olayların tümü gerçeklerin ifadesidir.»

Bu durumda Elrom'un kaçırılışı ve öldürülmesinden, İstanbul emniyeti kadar onun bağlı olduğu İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı da sorumlu değil midir?

Bu ihbara rağmen neden önlem alınmamış, aksine «Fırtına-1» tatbikatı ile adeta olayın oluşu teşvik edilmiş ve sonuçlarından yararlanılmak istenmiştir. Kaldı ki bu olaya fiilen karışan Hava Yüzbaşısı İlyas Aydın'ın durumu hâlâ esrarını korumaktadır.

Elrom'un öldürülüşü üzerine olayın tahkikiyle zamanın Emniyet Başmüfettişi olan sayın Adnan Çakmak görevlendirilmiş ve yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda, İstanbul Emniyeti'nin ihmalini saptayarak, raporunu vermiştir. Bu rapor üzerine zamanın İstanbul Emniyet Müdürü Muzaffer Çağlar'a işten el çektirilmiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı olarak bu durumda ne gibi girişimlerde bulunulmuştur? Bunları kamuoyuna açıklar mısınız? Muzaffer Çağlar'ın, işten el çektirildiği dönemde, evini kimler ziyaret etmiştir, biliyor musunuz?

Yukarıda açıkladığımız bir «Paşa»nın, aç bırakıp yemek verme yöntemi ile F.Ö.'den aldırttığı ifadeyle Adnan Çakmak'ın sanık yapılması olayı ile yukarıdaki olay arasındaki bağıntıyı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Bunun gibi 16 Mart 1978 üniversite katliamında, daha önceden İstanbul Emniyeti'ne ihbar edildiği halde önlem alınmadığını basından öğrenmiş bulunuyoruz. Bu iki olay arasında ilişki kurulduğunda, 12 Mart döneminde görev alan emniyet yetkililerinin bir kısmının bu görevlerini korumasının sakıncaları sanırım ilgililerce daha kolay kavranabilir.

Bir zamanlar vatanlarını kurtardıklarını iddia eden ve işkencecileriyle halkına zulüm yapan Papadopulos, Patakos ve uşaklarının birer CIA ajanı olduğu yargılama sonucu anlaşılmıştır. Oysa ülkemizde işkenceciler af kapsamı içine alınmıştır. Neden?

Bay Ünlütürk,

Zihni Paşa işkence köşkünde bir aylık özel işkence senasından geçmiş bir kişi olarak, açıklamalarınızın gerçek dışı olduğunu kanıtlamağa çalıştım.

Ancak gördüğünüz gibi, konu iki satır yazı ile geçiştirilecek türden değildir.

Bu nedenle, sizi Politika Gazetesi'nce düzenlenecek, bir yerde ve zamanda, bir basın toplantısına, açık tartışmaya çağırıyorum. Ben bu toplantıya değerli müdafilerimle katılacağım, siz dün birlikte çalıştığınız tüm kişiler ve hatta isimlerini özenle gizlediğiniz bazı askeri savcıları da getirebilirsiniz. Tabii gelirlerse...

Kuşkusuz Zihni Paşa Köşkündeki işkence seanslarından geçen, tüm yurtseverler, bu ilginç toplantıya katılmak için sabırsızlanacaklardır.

5 Ekim 1975 günü, Falk Türün'ü, Cumhuriyet Gazetesi aracılığıyla aynı şekilde açık tartışmaya çağırmıştım. O davetimi kabul etmemekle iddialarımı tarih önünde kabullendi. Umarım ki siz aynı duruma düşmezsiniz.

Tartışmak umuduyla sözlerime son verirken, hiç bir kişisel kompleks içinde olmadığımı vurgulamak isterim. Aslında 5 sene önce boynumda ip gölgesi varken başlattığım bir tartışmaya, bugün girmeyi ödün sayarım.

Ancak kamuoyuna saygımdan bazı gerçeklerin aydınlanmasında yarar gördüğüm için sizi bekliyorum.

Kuzguncuk
17 Nisan 1978

— BİTTİ —

Çizgilerle Manifesto
karl marks - friedrich engels

ÇİZGİ: RO MARCENARO

Tarihin eski çağlarında hemen heryerde toplumun çeşitli kesimlere ayrıldığını, her kesimin de çeşitli yerlerde bulunduğunu görüyoruz.

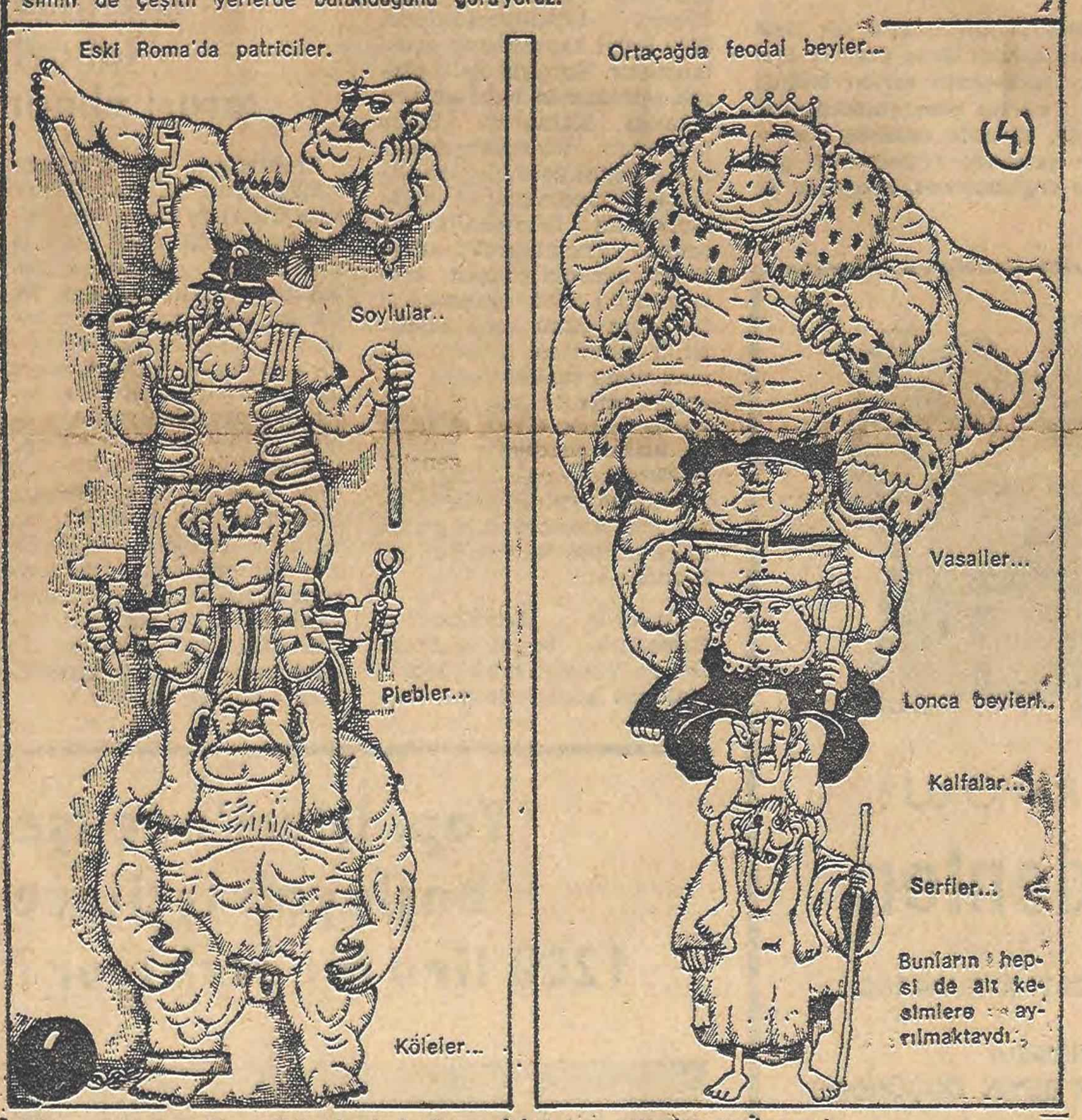
Eski Roma'da patriciler.
Soylular..
Plebler...
Köleler...
Ortaçağda feodal beyler...
4
Vasaller...
Lonca beyleri..
Kalfalar...
Serfler...
Bunların hepsi de alt kesimlere ayrılmaktaydı.

Plebler: Eski Roma'da politik olarak özgür ve fakat tam vatandaş sayılmayanlar.

Çöken feodal toplumun içerisinden çıkan modern burjuva toplumu, sınıf çelişkilerini ortadan kaldırmadı. Yalnızca yeni sınıflar ve tahakkümün yeni koşullarını...

(Devam edecek)

Afşin Devlet Hastanesi Baştabibliğinden
IHALE

CİNSİ:	MİKTARI:	M. BEDELİ	M. TEMİNATI:	TARİHİ:	SAATİ:	ŞEKLİ:
KOYUN ETİ	800 Kg.	56000.00 TL.	4200.00 TL.	22.5.1978	10.00	K. Zarf
EKMEK	2500 Kg.	13750.00 TL.	1031.25 TL.	22.5.1978	10.30	A. Eksiltme
20 Kalem kuru gıd. Mad.		45950.00 TL.	3446.25 TL.	22.5.1978	11.00	K. Zarf
35 Kalem ilaç		67405.50 TL.	5055.00 TL.	22.5.1978	11.30	K.Zarf

1 — Yukarda cins ve miktarı gösterilen gıda maddeleri ve ilaç belli gün ve saatlerde hastanemizde müteşekkil komisyon huzurunda ihale edilecektir.

2 — İsteklilerin belli gün ve saatten 1 saat önce teminat ve teklif mektuplarını komisyon başkanlığına vermeleri ihaleye ait şartname hergün mesai saatı içinde görülebilir. İstek halinde bedelsiz olarak verilir.

3 — Talipsizlik veya komisyonca haddi layık bedel görülmezse 10 gün sonra 31.5.978 günü aynı yer ve saatte ihale tekrarlanacaktır. 2 nci ihalede de talipli veya haddi layık bedel görülmezse 1 ay süre ile pazarlığa çıkarılacaktır. KEYFİYET İLAN OLUNUR.

(Basın: 15310 — 329)

---

tırmık

AYDIN ENGİN

Yuuuuuuhhh, bu kapitalistlere

Sosyalizmin biliminin en büyük ustalarından Friedrich Engels burjuvaziye şöyle sesleniyordu:

— Buyrun bay burjuvazi düellonun silahlarını siz seçin.

Bu işçi sınıfına, onun bağlaşıklarıyla birlikte oluşturduğu güce duyulan sınırsız güvenin minik bir şakayla anlatılışıdır. Proletaryanın siyasal iktidarı ele geçirme savaşımında ucu bucağı gelmeyen, kısır tartışmaları, yani **«Barışçıl geçiş mi, savaşçıl geçiş mi?»** gibisinden bilim dışı yaklaşımları silip süpüren bir özdeyiştir bu.

İşçi sınıfı gücüne güveniyor. O kadar ki, iktidar savaşında, «silahların» seçimini burjuvaziye bırakacak kadar. Diyor ki:

— Ey burjuvazi ,ey parababaları, ey kapitalistler, ey bir avuç kan emici, sömürgen... Sizden güçlüyüz. Çünkü biz ilerlemeden yanayız, siz geriye döndüremezseniz bile yerinde saydırmanın budala ve sonuçsuz çabasına dalmışsınız. Seçin silahlarınızı. Oy'sa oy! Silahsa silah! Demokrasinin (burjuva demokrasisinden sözediyoruz üstelik) kuralları içinde mi, savaşın kuralları içinde mi? Buyrun seçin...

Sonra ne olmuştur?

Bundan sonrası burjuvazinin **ahlak** ve **erdem** kavramlarını bile karartan bir utançlar dizisidir. **Kahpelik, kalleşlik** hep burjuvaziden gelmiştir. Pek öğündüğü **burjuva demokrasisinin** sınırları içinde **mertçe bir savaşım**, kendi iktidarını tehlikeye düşürdü mü, utanılası bir kahpelikle, o demokrasi ayaklar altına alınmış **ve faşizmin** türlü renkleriyle burjuvazi, **zorbalık** düzenini açık ve sürekli kılmaya kalkışmıştır.

Örnek mi?

Çoooook... Ama bir **Allende** örneği bile tek başına yeter bu **kahpelikler** tarihine...

• • •

— İyi, güzel, anladık da bu sözleri bugün yinelemek gereği nerden çıktı ki? diye sorulabilir. Yani, bayram değil, seyran değil, eniştem beni niye öptü?..

Şundan:

İşçi ücretleri ile ilgili **«dondurmacılık»** girişimleri; en azından özlemleri yeniden güncelleşti ya. İşte o zaman aklımıza hemen bunlar geliyor bizim.

Hayır, bu Tırmık'ta, Ecevit'in Federal Almanya gezisine çıkarken giderayak söylediği, **«işçileri fedakârlığa çağıran»** toplusözleşme görüşmeleri başlarken, işçilerin masaya getirdikleri zam isteklerini **«akıl ve izan dışı»** bulan sözlerine değinmeyeceğiz bile.

Biz, özel olarak Türkiye kapitalistlerinin güdüklüklerini, çapsızlıklarını, **«kapitalist denmeye bile layık olamayan kapitalistler»** olduklarını da vurgulamayacağız.

• • •

Derdimiz şu:

Bir ülkede bir hükümet, göstermelik de olsa fiyatları dondurmaya kalkıştı mı burjuvazinin hemen her kesiminden ve özellikle tekelcilerden feryatlar yükselir:

— Bu teşebbüs özgürlüğüne indirilmek istenen bir darbedir. Rekabeti yok etmek, düzeni ve rejimi çökertmek isteyenlerin işidir bu.

Kantarın topunu daha da kaçıranları olur ve:

— Bu komünistliktir! diye tımarhane kaçkını mantıklarla çığlığı basanlara da rastlanır.

Ammmaaaaa... Velakiiiiinnnn...

Sıra, işçi ücretlerine geldi mi? Aynı burjuva korosu başlar nağmeye:

— İşçi ücretlerindeki artış ekonomiyi batırıyor. Bu kadar zam verilirse ekonomi çöker...

Daha hamhalat olanları:

— İşçiler azdı. Başları ezilmelidir. Bunlar servet düşmanlarıdır. Bunlar kökü dışarda...

Biraz daha okumuş, akıl izan sahibi olmuşları:

— Efendim dış ve iç ekonomik konjonktür, sanayii yatırımlarında aut - put'larda olağandışı artışların dengelenmesini zorunlu kılmaktadır. Kaldı ki işletmelerin rantabl çalıştırılması, özellikle iş gücü fiyatları üzerindeki spekülatif hareketlerin dizginlenmesi gereğini...

Hepsinin özeti ve tercümesi bellidir:

— Ücretler artmamalıdır. Sakın ha artmamalıdır. Çünkü ekonomi batar. Yatırımlar durur, ülke geriler...

Biz bu sözleri duyunca kendimizi tutamayız ve arkadaşlarımız arasında adımız **«küfürbaz»**a çıkar.

• • •

Hikayeyi bilirsiniz. Bektaşi dedesi, çok küfürbaz bir dervişinin, küfretmesini önlemek için ağzının içine bir bakla tanesi koymuş. Derviş Mehmet küfür edecek gibi olunca ağzındaki bakla tanesini görüp, hatırlayıp yutkunurmuş.

Bir gün bektaşi dedesi ile Derviş Mehmet şakır şakır yağan yağmur altında acele acele giderlerken, cumbalı evlerin birinden bir hatun seslenmiş:

—Erenler, erenler... Bir dakika durur musunuz?

Dede ile dervişi durmuşlar. Bir dakika, iki dakika, üç dakika... Neden sonra aynı hatun belirmiş cumbadan seslenmiş:

— Tamam erenler demiş, gidebilirsiniz. Tavuğu kuluçkaya yatırıyordum. Yatırırken, evin kapısında bir dede durursa, tavuklar tepeli, yumurtaları çift sarılı olur dediler. O yüzden beklettim...

Bektaşi dedesi, Derviş Mehmet'e dönmüş:

— Derviş Mehmet demiş, **çıkar ağzından baklayı...**

• • •

Ne diyor kapitalistler?

— Malların fiyatları dondurulmasın.

Ne diyor aynı kapitalistler?

— İşçi ücretleri dondurulsun.

Ücret nedir?

Açın herhangi bir ekonomi politik el kitabını okuyun:

— Ücret, işgücünün fiyatıdır .

Öyleyse işgücü nedir?

Aynı kitabın bir başka sahifesini çevirip okuyun:

— İşgücü, katipalist pazarda alınıp satılan, işçilerin sahip olduğu maldır. Ve işgücü işçilerin sahip olabildiği tek mal'dır (Meta'dır).

Haydi bir daha soralım aynı soruları:

— Ey kapitalistler malların (metaların, fiyatları dondurulsun mu?

— Aman sakın haaa. Ülke ekonomisi çöker.

— Pekala. Ey kapitalistler! İşgücü denen malın (metaın) fiyatı (ücretler) dondurulsun mu?

— Elbetteeee... Mutlakaaaaa. Memleketin yüksek menfaatları için haa...

Ne dersiniz? Çıkaralım mı biz de ağzımızdan baklayı?

TÜRK NAZİLERİ
1965-1973
(3.bölüm)

ENDER KAMİL BOYACI

Türkeş'e göre Erbakan AP'nin ve Demirel çetesinin adamıdır

-16-

Biz bu gençlik kamplarını, komando kampları dediğimiz kampları şu şekilde finanse ediyoruz: Hangi bölgede açılacak ise -ki bunu o bölgedeki teşkilâtımız talep ediyor- o bölgede daha önce bir KOMANDO HAZIRLIK KOMİTESİ kuruluyor. Bu komite bu kampın yerini tesbit ediyor. Ondan sonra kampta bulunacak olan gençlerin sayısını tesbit ediyor ve bunların ihtiyaçlarını tesbit ettikten sonra bu ihtiyaçların tedarikine geçiliyor. Ekseriye ihtiyaçları AYNİ olarak temin ediyoruz. Halktan yardım olarak alıyoruz. Partililerden, partimizi sevenlerden erzak olarak bulgur, un, yağ, et, sebze vesaire olarak tedarik ediyoruz. Bazıları para olarak yardım ediyorlar. Bu şekilde kampları açıyoruz ve devam ettiriyoruz. Kaide olarak üçer haftalıktır kamplar. 21 gün sürer efendim. O halde de hesaplayıp temin ediyoruz. Yoksa o zannedildiği gibi her komandoya şu kadar lira para şu kadar milyon lira eder falan filân. Öyle bir şey değil. Halktan isteniyor. Para vermekten ziyade böyle erzakla ayni yardım yapmak daha kolayına geliyor halkın. Bir buluştur bu, bir arkadaşımız buldu. Biraz bulgur verin, biraz un verin, yardım edin deyince daha kolay çıkarıyor, evinden beş kilo bulgur veriyor, üç kilo un veriyor. Bu şekilde kamplar olup gidiyor. Bizim gençlerimiz de feragatlidir, yâni şeye bakmıyorlar...»

İPEKÇİ — «Onlara (komandolara) para vermek diye birşey sözkonusu değildir...»

TÜRKEŞ — «Hayır, hayır...»

Bak hele sen şu işe! Oysa son zamanlarda Sıkıyönetim Mahkemelerinden birinde bakılan bir davada, kendisine para vaadedilerek komando yapılmaya çalışılan ve fakat kendisini satmayınca 12 Mart'tan sonraki «ihbar curcunası» içinde canına okunan bir gencin ifadesi Sıkıyönetim Mahkemesi duruşma tutanaklarında vardır: «Bana 'gel sen de komando ol, cebin para görür, rahat edersin' dediler, ben onlara katılmadığım için şimdi huzurdayım» diyen sanık için ne düşünülür acaba? Hani şu 350 lira komando maaşı meselesi...

1969 seçimlerinde Konya'dan bağımsız milletvekili seçilen Necmeddin Erbakan'la Tüikeş'in yıldızı hiçbir zaman barışmamış, Türkeş Erbakan'a daima diş bilemiştir. Türkeş'e göre, Erbakan, Adalet Partisinin ve Demirel çetesinin adamıdır. Türkeş'e göre, Erbakan gibiler, kendilerinin oylarını bölerek birçok yerlerde çok az farkla milletvekillerinin kaybedilmesine sebep olmuşlardır.

İPEKÇİ — ...Necmeddin Erbakan yeni bir aday olarak çıktı, milletvekili oldu ve Meclise geldi. Bu vesileyle siyasi, ekonomik ve dini konulardaki görüşlerini açıkladı. Bu açıklamalarla Milliyetçi Hareket Partisinin görüşleri arasında benzerlik olduğu intibaı uyandı. Hatta yanılmıyorsam, Erbakan'ın da Milliyetçi Hareket Partisine katılması konusunda kendi çevresinden bazı teklifler, telkinler, tavsiyeler de yapılmış, gazete haberlerinden öğrendiklerimi nakledlyorum. Yâni Erbakan'ın görüşleri konusunda ne düşünüyorsunuz?

TÜRKEŞ — Efendim, Erbakan'ın görüşleriyle bizim görüşlerimiz arasında bir paralellik yoktur. Erbakan ve kendisiyle beraber ortaya çıkan bağımsızlar bu seçimlerde en çok bize zararlı olmuşlardır.

İPEKÇİ — Bu aslında benzerliğin bir neticesi sayılamaz mı?

TÜRKEŞ — Benzerliğin neticesi değildir. Başka sebepler vardır. Bize zararlı olmuşlardır. Bağımsızların hareketleri, halk içinde çeşitli şeylere sebebiyet vermiştir. Benim kanaatim odur ki, Erbakan ve arkadaşlarının hareketlerinin arkasında yine Adalet Partisi vardır.

İPEKÇİ — Danışıklı bir döğüş mü demek istiyorsunuz?

TÜRKEŞ — O kadar açıklamayı yapacak durumda değilim, bilgi sahibi değilim. Yâni benim görüşümdür. Çünkü geçen sene de yine sayın Erbakan bir «Anadolu Partisi» kurma teşebbüsünde bulunmuştu. Fakat bu teşebbüsünde kendisini finanse eden ve kendisiyle birlikte hareket eden Hacı Ali Demirel'di. Hacı Ali Demirel'le bu işe girmişlerdi. Takdir buyurursunuz ki, Hacı Ali Demirel'in Sayın Süleyman Demirel'in haberi olmaksızın bir şey yapması düşünülemez. Hatta Süleyman Demirel'in Genel Başkanı bulunduğu bir partiye rakip olacak bir partiyi samimiyetle kurmak, geliştirmek isteyeceği de düşünülemez. Bu son durumda da Sayın Erbakan'ın bağımsız aday oluşu ve diğer arkadaşlarını her tarafta bağımsız aday olarak ortaya sürmeleri olayında da Hacı Ali Demirel'le sıkı irtibat halinde bulundukları tesbit olunmuştur. Hacı Ali Demirel'in müessesesinde (Yükseliş Koleji olacak) son aylarda öğretmenlik hizmetlerini, görevlerini yapmadığı halde milletvekili seçildikten sonra da Hacı Ali Demirel'in yanına giderek çeklerini imzalayıp aldığını da tesbit etmiş bulunuyoruz.

— YARIN —

TIPKI 1930'LARIN ALMANYASINDAKİ GİBİ

KARAYOLLARINDA «MÜTEAHHİTLEŞME» VE İŞÇİLERİN EKONOMİK SORUNLARININ AÇMAZLARA SOKULMAK İSTENMESİ ÜZERİNE İSTANBUL YOL-İŞ SENDİKASI GENEL SEKRETERİ CENGİZ TIGLI İLE BİR GÖRÜŞME:

Karayolu işçileri güç koşullar altında çalışıyor...

★ YABANCI SERMAYE, KARAYOLU YAPIMCILIĞINI ÖNEMLİ YATIRIM ALANI OLARAK GÖRMEKTEDİR...

Devlet Karayolları'nda «müteahhitleşme» giderek yerleştirilmek isteniyor ülkemizde.. Ve artan bir gelişme süreci izliyor. Amerikan, Alman, Japon Tekelleri Devlet Karayolları'nın yapımı ve hatta onarımı üzerine önemli ayrıcalıklar alıyorlar... Cirit atıyorlar Karayollarında...

Buralarda çalışan onbinlerce işçinin sorunu da giderek artıyor. Bu özel koşulların dayatması onları daha güç koşullara itiyor, daha kötü yaşama koşullarını dayatıyor.. Geçici olarak çalıştırılan işçilerden sürekli işçilere kadar ücret ve kalıcı kazanımlar pekiştirilmemiştir bu işyerlerinde... Öyle ki, en önemli konulardan biri, müteahhitleşme nedeniyle iş güvencesinden yoksunluk sıkı denetim s[illegible]arak işçilere baskılar yapılmasıdır.

İstanbul Yol-İş Sendikası Genel Sekr Karayollarında «Müteahhitleşme» ve burada işçilerin sosyal sorunları konusunu görüştük. Cengiz Tığlı, görüşmelerini aktardı bize..

İSTA — Karayolu inşaatlarına özel sektör ne zaman ve nasıl girmiştir?

CENGİZ TIĞLI — Karayolu inşaatlarında özel sektörü, 1960'lardan bu yana görmek mümkündür. Bilindiği gibi Karayolları 1950'de kurulmuştur. Yol inşaatı çok yanlı bir iş olduğundan, Hükümetler, bu çok kârlı iş alanını kendi politikaları gereğince özel sektöre kaydırmayı düşündüler. Ancak bunu birden yapamadılar. Bunun en belirgin nedeni, belirli bir süre çalışan bu kuruluş, halka kendini kabul ettirmişti. Böyle bir kuruluşu birdenbire özel sektöre devretmek, Hükümetlerin işine gelmedi. Ama bunu yaklaşık olarak, 15 yıllık bir süre içerisinde 1 — Eskiyen makinelerin yerine yenilerini almamak. 2 — Artan iş hacmine göre yeni makineler almamak suretiyle gerçekleştirmiş oldular. Aslında Karayolları bile DP zamanında Amerikan sermayesiyle kurulmuş bir kurumdur. Alman sermayesi, Aydın demiryolu ile girerken Amerikan sermayesi de Karayolundan girmiştir. Karayolu inşaatlarında yabancı sermayeyi son kez çevre yolu yapımında gördük. Bilindiği gibi, Boğaz Köprüsü ve Haliç Köprüsü ile birlikte tüm çevre yolu inşaatında Alman ve Japon sermayesi boy göstermiştir. Öte yandan. Mecidiyeköy üst geçit ve İzmit-İstanbul otoyolunda da yabancı sermaye görülmüştür.

İSTA — Karayollarında şimdiki durum nasıldır?

CENGİZ TIĞLI — Karayollarında şimdi karma bir sistem vardır. Burada da devletin zararı, müteahhitlerin kârı vardır. Açıkça görülmektedir ki, karayolu inşaatlarında para kazanmayan işleri devlet, kârlı işleri de müteahhit firmalar üslenmektedir.

Bu durumda müteahhit firmalar yani özel sektör, hem devleti hem de işçiyi sömürmektedirler. Örneğin bir karayolu işçisi, TCK'nın bir inşaatında çalışıyorsa, bu işçi, devlete 10 bin liraya malolmaktadır. Özel sektörün hizmetinde çalışan bir işçi ise, o firmaya ayda 5 bin liraya maloluyordur. Burada zarar elbette işçinindir. Öte yandan, Okmeydanı asfaltı inşaatında müteahhit firma ihale bedeli olarak bir metreküp yol için 100 lira istemiştir. Ama bunu devlet 65 liraya maletmiştir. Bir başka örnek, Haydarpaşa - İzmit ekspres yoludur. Bu yolun inşaatı özel sektöre verilmiştir. Aslında 1973'te açılması gereken bu yol, yaklaşık olarak 13 seneden beri her nedense bitmemiştir.

İSTA — Bu soruna çözüm önerileriniz nelerdir?

CENGİZ TIĞLI — Karayollarındaki bu sorun öncelikle bu işkolundaki işçilerin örgütlenmesine büyük ölçüde engel olmaktadır. Çünkü Karayollarında çalışan işçilerin yüzde otuzu geçici iken, özel firmalara bağlı olarak çalışan işçilerin yüzde yetmişi geçici olmaktadır. Özel sektörün karayollarından çıkarılması için;

1 — Karayollarının yapacağı işe göre, tüm araç ve gereçleri yenilenmeli. Özel sektöre iş bırakmayacak makinelerle donatılmalıdır.

2 — Karayollarının elindeki makine parkını yüzdeyüzle çalıştırabilir duruma gelmeli.

3 — Ve kadrolarına, bu düşünceye hizmet edecek adamlar getirilmelidir.

Yenice Belediyesinde işçi hakları çigneniyor

Zonguldak'a bağlı Yenice Belediyesi'nin, DİSK üyesi Genel-İş Sendikası ile imzaladığı toplusözleşmenin hükümlerine uymadığı öne sürüldü.

Genel-İş Sendikası yöneticileri, belediye işvereninin, toplusözleşmeyle kabul edilen çeşitli sosyal haklar arasında yalnızca elbise verip diğer hakları yerine getirmediğini belirttiler.

FİDEF Türkiyeli işçilerin sorunlarına gerçekçi bakılmasını istedi

Federal Almanya'daki Türkiyeli işçilerin en yığınsal demokratik örgütü FİDEF, Başbakan Bülent Ecevit'in Federal Almanya'ya yaptıkları gezi ile ilgili olarak bir bildiri yayınlamıştır. Federal Almanya İşçi Dernekleri Federasyonu (FİDEF) tarafından yayınlanan bildiride, Türkeş'in Ecevit'in gezisinden bir kaç gün önce gizlice Federal Almanya'ya gelmesine değinilmiş ve ilgililer, bu toplantıya faşist ve bozguncu unsurların sızması konusunda uyarılmıştır.

Bildiride, FİDEF tarafından yayınlanan ve FİDEF örgütlerine yollanan genelgeye de yer verilmiş ve genelgede, **«emekçi halkımızın oylarıyla en büyük parti durumuna geçmiş olan CHP'nin çoğunlukta olduğu hükümetin yurt içinde MHP ve Ülkü Ocaklarını kapatarak faşizm tehlikesini durdurması, can güvenliğini sağlaması, işçiden, emekçiden yana ekonomik ve toplumsal girişimlerde bulunması, bu arada yurtdışındaki işçilerimizin yıllardır gözardı edilen sorunlarına salt döviz sağlama açısından değil, olumlu ve gerçekçi bir yaklaşımla eğilmesi, haklı istemlerimizin en yığınsal bir şekilde dile getirilmesini de gerekli kılmaktadır.»** denilmiştir.

KAN VE CAN DEĞİL, İŞ GÜVENLİĞİ...

Zonguldak Kömür Havzası'nda 1978 yılı içinde ölenlerin sayısı 32'ye çıktı

★ ÜZÜLMEZ ÜRETİM BÖLGESİNDE 1 MADENCİ GÖÇÜK ALTINDA KALARAK CAN VERDİ...

★ KİREÇLİK'TEKİ GRİZU OLAYINDA, İHMAL VE ÖNLEM ALINMAMASI GÖRÜLÜNCE DAVA AÇILDI...

★ ZONGULDAK MADEN İŞÇİLERİ SENDİKASI GENEL YÖNETİM KURULUNUN TOPLUSÖZLEŞME TASLAĞINI GÖZDEN GEÇİRDİĞİ, KOMİSYON SEÇİMİNİN YAPILACAĞI AÇIKLANDI...

ZONGULDAK (İSTA)

Zonguldak Havzası'nda önlem alınmaması nedeniyle göçük altında kalan, grizu patlamasından ölen madenci sayısı 1978 yılı içinde 32'ye çıkmıştır. İş güvenliği ve İşçi sağlığının önemle ele alınmaması; Havza'da varolan ücret sisteminin varlığını koruması ve geri tekniklerin ısrarla kullanılması gibi nedenler madencilerin canına ve kanına kıyıyor. Son olarak meydana gelen Grizu patlamasında 17 işçinin ölümünden sonra Havza'daki ilk ölümle sonuçlanan olay önceki gün meydana gelmiş, Üzülmez Bölgesinde ismi tesbit edilemiyen bir madenci hayatını yitirmiştir.

Öte yandan EKİ Kireçlik kuyusunda meydana gelen ve 17 maden işçisinin ölümüyle sonuçlanan grizu faciasına ilişkin bilirkişi raporu Ereğli Cumhuriyet Savcılığı'nca incelenmiştir. Olayda «Fenni İhmal» görülmesi üzerine Ereğli Kömür İşletmeleri yöneticileri hakkında dava açılmıştır.

Diğer yandan EKİ'de yeni dönem toplusözleşme görüşmelerinin son hazırlıklarını gözden geçirme amacıyla ve sözleşme taslağını inceleme nedeniyle Zonguldak Maden-İş Sendikası Yönetim Kurulu önceki gün toplanmıştır. Yönetim Kurulu toplusözleşmeleri sürdürecek komisyonu da belirleyecektir.

Bu arada Maden Federasyonu Başkanı Kemal Özer ve Zonguldak Maden İşçileri Sendikası Başkanı Mehmet Tezer toplantıya katılmışlar ve Yönetim Kurulu üyelerine bilgi vermişlerdir. Bilindiği gibi ZMİS ile EKİ arasında halen yürürlükte bulunan 7. dönem toplusözleşme 30 Haziran'da sona ermektedir.

Tüzük dışı genel kurul iptal ediliyor...

Üyelerin katılımıyla yapılması gerekirken, özel delegelerle toplanan Tek Gıda-İş Sendikası 2 no.lu Şube Genel Kurulu yenilenecektir. Çalışma Bakanlığından İzmir Valiliğine gelen konuyla ilgili yazıda, kongrenin 274 no.lu yasanın 13/1 maddesine aykırı olduğu ve bu nedenle yenilenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Genel seçimlerde CHP'yi desteklediği için sendika üst kurul yöneticilerince görevden alındığı öne sürülen Şube Başkanı Erol Ünal, konuyla ilgili olarak yaptığı açıklamada şunları bildirdi: **«İki numaralı şubemiz sağ eğilimli merkez şube yöneticilerince 10 Ekim 1977 tarihinde feshedilmiştir. 18.1.1978 tarihinde yaptırılan kongre ise, Çalışma Bakanlığı yazısında da belirtildiği gibi yasalara aykırıdır. Bakanlığın yazısı doğrultusunda, kongrenin iptali gerekmektedir.»**

AZOT FABRİKASINDA TOPLU SÖZLEŞME GÖRÜŞMELERİNE BUGÜN BAŞLANIYOR

★ Petrol-İş Aygaz'da toplusözleşmelere başladı.

★ «İşçi ücretleri fiyatların önüne geçmek zorundadır.» Sözleşmelerde hedeflenen bu olmalıdır.

SAMSUN (THA)

Petrol-İş Sendikası Azot Fabrikalarında toplusözleşme görüşmeleri bugün başlamaktadır. Sendikanın Aygaz'daki yeni dönem toplusözleşme görüşmeleri ise Samsun'da başlamıştır.

Petrol-İş Sendikası ile Azot Sanayi Genel Müdürlüğü arasında yürütülecek yeni dönem toplusözleşmelerin 6500 işçiyi kapsayacağı açıklanmıştır. Konuyla ilgili olarak açıklamada bulunan sendikanın Karadeniz Bölge Yetkilileri, toplusözleşmenin artan hayat pahalılığı koşulları gözönüne alınarak bağıtlanacağını belirtmişler ve şunları söylemişlerdir: **«Azot Fabrikalarında çalışan 6500 işçinin iki yıllık sözleşmeleri 30 Nisan günü sona ermiştir. 1 Mayıs'tan geçerli olmak üzere toplusözleşme görüşmelerine 15 Mayıs tarihinde başlanacaktır. Ücretler ve sosyal yardımlar üzerine sendikamız çalışmaları tamamlanmıştır. Ücretlerin fiyat artışlarının önüne geçmesi gereklidir. Bunun için çalışacağız.»**

Petrol-İş Sendikası'nın Samsun'da başlayan Aygaz Dolum Tesisleri'ndeki toplusözleşme görüşmelerine başlanmıştır. Aygaz'ın bu bölgedeki sözleşme görüşmeleri dışında bütün Türkiye'de bulunan işyerlerini kapsayan sözleşmeler de başlatılmıştır. Aygaz'daki sözleşmeden 700 işçi yararlanacaktır.

İşçilerin ekonomik hakları gaspediliyor

Efes Otelinde lokavt kararı alındı

Türkiye'nin büyük turizm otellerinden biri olan Büyük Efes Oteli'nde çalışan 500 işçi adına sürdürülen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde başlıca işçilerin yönetime katılması, ücret artışları ve kıdem tazminatları konularında anlaşmaya varılamaması üzerine Oleyis Sendikası işyerinde grev kararı almış ve işyerine geçtiğimiz hafta grev ilanını asmıştır. Sendikanın grev ilanı asmasına karşılık kesilen görüşmelere bu hafta başından itibaren Ankara'da yeniden başlanmış, ancak görüşmelerde yine bir sonuca varılamamıştır. Bu kez büyük Efes Oteli işvereni lokavt kararı alarak işyerine lokavt ilanını asmıştır.

Yapı İşleri'nde işe başlayan işçilere 1200 lira mı veriliyor?

Sevdakar Güler: «Devletin bu işyerinde neden bunlar olur?»

★ YAPI İŞLERİ 1. BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNDE İŞE GİRMEYE ÇALIŞAN SEVDAKAR GÜLER'E 1200 LİRA VERİLECEĞİ SÖYLENDİ. GÜLER ASGARİ ÜCRETİN BİLE 3300 LİRA OLDUĞU ÜLKEDE BUNUN MÜMKÜN OLMADIĞINI SÖYLEYİNCE KENDİSİNE ÇIK GİT DENDİ...

Yapı İşleri Müdürlüğü bir kamu işyeridir. Buraya alınan işçiler küçük bir sınavdan geçerler. Yapı İşleri 1. Bölge Müdürlüğünde boş olan kadroya işçi olarak girmek için başvurduğunu açıkladı bize Sevdakar Güler. Çerkezköy'de bir tekstil fabrikasında çalışmış daha sonra da 20 Mart eylemi nedeniyle işten çıkarmışlar...

Sınava girdim, soruların hepsini cevaplandırdım diyor ve şunları açıklıyor bize:

«Sorular Atatürk kaçta doğdu kaçta öldü türündendi. Hepsini cevaplandırdım. Sonradan sıfatının işveren vekili olduğunu öğrendiğim bir kişi ile Personel Müdürü bana soru sordular. Bu arada 3. kişi olarak YSİ-İş adlı bir sendikanın temsilcisi vardı. Bana eline net 1200 lira geçecek, idare eder misin dediler. Şaşırdım, 3300 lira asgari ücret nasıl oluyor da 1200 lira verirsiniz dedim. Çık git, hiç bir ilişkin kalmadı dediler.. Açıkça gördüm işveren vekilleri ile sendika temsilcisinin işbirliğini.. Devletin işyerinde böyle mi işe insan alıyorlar..»

Şimdi soruyoruz: Yapı İşlerinde yani devletin işlerinde işe başlayan işçiye 1200 lira mı veriyorlar? Yoksa amaç daha mı değişik?

DÜNYA SENDİKALAR FEDERASYONU'NUN RAPORU:

Günümüzde işçi göçü ve nedenleri

★ 12 MİLYON GÖÇMEN İŞÇİ ÇALIŞTIRAN BATI AVRUPA İŞÇİ GÖÇÜNÜN MERKEZİ DURUMUNDA.

★ URUGUAY'DA NÜFUSUN %44'Ü YURT DIŞINDA

★ ASYA'DA GERİ BIRAKTIRILMIŞ ÜLKELER BEYİN GÖÇÜNDEN ETKİLENİYORLAR...

★ EŞİT SOSYAL VE SENDİKAL HAKLAR SAĞLANMASI AYRIMCILIĞA SON VERİLMESİ GÖÇMEN İŞÇİLERİN EN ACİL TALEPLERİ ARASINDA.

İşçi göçü ve göçmen işçilerin sorunları, emek dünyasının en güncel sorunlarından bir tanesi. 2. Dünya Savaşı'nın bitiminden bu yana, uluslararası işçi göçü, on milyonlarca insanı acılar içinde bırakan bir olay durumuna geldi.

Dünya Sendikalar Federasyonu, işçi göçü sorununu daha önceki kongrelerinde olduğu gibi Prag'daki 9. Kongre'de de tartıştı ve kararlar aldı. DSF'nin bu konuda hazırladığı raporda, hem ulusal hem de uluslararası işçi göçünün nedenlerinin, ekonomik, politik ve yasal nedenler olduğu belirleniyor. İşçi göçünün esas olarak, kapitalist dünyada üretici güçlerin merkezileşmesinden ve uluslararasılaşmasından ve aynı zamanda ekonomik büyümenin yanlızca sermaye birikiminin çıkarlarına bağımlı kılınmış olmasından kaynaklandığı belirtilen DSF araştırmasında, bu özelliklerin, kapitalist dünyada hem ulusal çapta hem de uluslararası çapta dengesizliklerin ortaya çıkmasına da neden olduğu vurgulanıyor. **Rapor**, işçi göçünün bir başka nedeninin de, dünyanın belirli bölgelerinin sömürgeci ve yeni-sömürgeci yöntemlerle sömürülmesi olduğunu söylüyor.

AVRUPA'DAKİ İŞÇİ GÖÇÜ

Avrupa, dünyada göçmen işçilerin en çok aktığı bölge durumundadır. Batı Avrupa'daki göçmen işçilerin ve ailelerinin sayısının 12 milyondan çok olduğu tesbit edilmiş. Bunların başında 1 milyon kişi ile Türkiye'den göç eden işçiler geliyor. Daha sonra, İspanyol (900 bin) Cezayirli (885 bin) ve Portekizli (860 bin) işçiler geliyor. Onları da 715 bin işçi ile İrlanda, toplam 850 bin işçi ile Hindistan, Pakistan ve Bangladeş, 678 bin işçi ile Yugoslavya ve 390 bin işçi ile Yunanistan izliyor. En çok işçi çeken ülkeler ise, Federal Almanya, Fransa ve İngiltere. Bu arada, İtalya'nın, çeşitli Batı Avrupa ülkelerinde çalışan 2 milyon 300 bin işçisi var. Ancak İtalya'da da, Afrika ve Asya'dan gelen 350 bin işçi çalışıyor.

Bu resmi sayılara kaçak işçilerin dahil olmadığını da eklemek gerek.

AFRİKA'DA İŞÇİ GÖÇÜ

Afrika'daki göçmen işçi kaynağı olan ülkeler ve göçmen işçi alan ülkeler hakkında ve göçmen işçilerin sayısı üzerine kesin istatistikler yapmak şimdiye dek mümkün olmamış. Ama, işçi göçlerinin esas olarak en çok endüstrileşmiş bölgelere ve plantasyonlara doğru olduğu belirlenmiş durumda. BM verilerine göre, Rwanda, ülke dışına 1 milyondan çok işçi göndermiş.

ASYA'DA İŞÇİ GÖÇÜ

Afrika'da da sağlam istatistikler yapılamamış. Ancak Asya'da göçmen işçileri çeken merkez Japonya. Asya'nın karşı karşıya olduğu en önemli sorunlardan birisi de beyin göçü. Asya ülkelerinden ABD'ye giderek öğrenim gören öğrencilerin yaklaşık yarısının ABD'de kaldığı belirlenmiş.

AMERİKA KITASINDAKİ İŞÇİ GÖÇLERİ

ABD'nin işçi göçüne karşı uyguladığı yasal sınırlar nedeni ile bu ülkeye olan işçi göçü geçmişe oranla azalmış durumda. Ama ABD'de çok sayıda kaçak yabancı işçi bulunuyor. Latin Amerika'da ise göçmen işçilerin en çok aktığı ülkeler, Arjantin ve Venezuela. Göçmen işçi gönderen ülkelerin başında ise Paraguay Şili, Kolombiya ve Uruguay geliyor. Özellikle Uruguay'daki durum korkunç. 1 milyon 200 bin Uruguaylının, yani ülke nüfusunun %44'ünün yurt dışında bulunduğu hesaplanmış.

İNSANIN KENDİ ÜLKESİNDE ÇALIŞMA HAKKI GERÇEKLEŞTİRİLMELİDİR.

Göçmen işçilerin sorunlarına en köklü çözüm, muhakkak ki, bütün insanlara kendi ülkelerinde çalışma hakkının gerçekleştirilmesidir. Bunun için de, tam istihdamın sağlanabileceği bir ekonomik yapıya ulaşmak gerek.

Göçmen işçilerin bulundukları ülkelerdeki yaşam ve çalışma koşullarının iyileştirmesi için ise, göçmen işçilere tam sendikalaşma hakkı ve bir iş anlaşması temelinde işe alınmaları hakkının sağlanması gerekiyor. Öyle ki, eşit işe eşit ücret ilkesi, mesleki eğitim hakkı, sosyal güvenlik sigortaları, konut hakkı, çocuklar için elverişli olanaklar gibi koşullar gerçekleştirilebilsin. Bunun yanısıra, sendikaların, işçi göçleri konusunda söz söyleme haklarının sağlanması ve yasa dışı işçi göçü kanallarının kesin olarak kapatılması, göçmen işçilerin güncel sorunlarının çözümü açısından getirilen öneriler arasında...

DÜNYA ÇALIŞANLARINDAN HABERLER

Vietnam Sendikaları Birliği Devrimci Kongresi sona erdi

Vietnam Sendikalar Birliği Devrimci Kongresi Hanoi'de çalışmalarını bitirmiştir. Kongre, Marksizm-Leninizm ve proleter enternasyonalizmi ilkelerine kesinlikle bağlı kalacağını açıklamıştır. Ülkenin kuzeyi ile güneyi arasındaki ekonomik dengesizliğin ortadan kaldırılması için elden gelen bütün çabanın harcanması ve kardeş sosyalist ülkelerin yardımı ile emek verimliliğinin arttırılması kararlarının, alınan belli başlı kararlar arasında olduğu bildirilmektedir. Kongre'de konuşan Vietnam Komünist Partisi Genel Sekreteri Le Duan, Vietnam işçi sınıfının, savaşın açtığı yaraların kapatılması ve ülkenin güneyi ile kuzeyi arasındaki ekonomik dengesizliğin ortadan kaldırılması savaşımındaki özverili öncülük görevini, bundan sonra da yerine getirmeye çağırmıştır.

ABD polisleri grevde

ABD'nin Ohio eyaletinin Youngstown kentinde, itfaiye erleri ve polisler, daha yüksek ücret verilmesi talebi ile greve gitmişlerdir. Kentin belediye başkanı ise, grevin durdurulması için mahkemeye başvurmuştur. Greve giden itfaiyeci ve polislerin sayısının 1.300'ü bulduğu bildirilmektedir.

Zafer DEV-İŞ'in olacak

Lefkoşa'da kurulu **HARSON** Deterjen Fabrikası işçilerinin **DEV-İŞ Federasyonu**'na bağlı **Devrimci Genel-İş Sendikası**'na üye olmaları üzerine işveren tarafından önce tehdit edilmişler, daha sonra **DEV-İŞ**'ten ayrılmayı reddetmeleri üzerine işlerine son verilmiştir.

Çalışanların tamamı olan 17 işçinin işlerine son verilmesine karşı çıkan **Devrimci Genel-İş Sendikası**, basına yaptığı açıklamada, Kuzey Kıbrıs'ta her geçen gün gelişen devrimci sendikal hareketi hazmedemeyen sermaye çevrelerinin **DEV-İŞ**'in örgütlü savaşımına karşı yeni uygulamalar içerisine girdiğini belirtmiştir.

Açıklamada, **«İşçi sınıfının örgütlü savaşımı işverenin işçileri açlığa mahkûm etmesi girişimleri ile önlenemez. Aksine sömürüyü ortadan kaldırma savaşımında** daha tecrübeli ve bilinçli olmamızı sağlar. **Sanayi Holding**'de, Girne Belediyesi'nde olduğu gibi **Harson Deterjan** Fabrikası'na **da dikilen DEV-İŞ bayrağı işverenin bütün** oyunlarına **rağmen indirilmeyecek ve zafer DEV-İŞ'in olacaktır.»** denmiştir.

DEV-İŞ, halkı, **DEV-İŞ**'te örgütlendikleri için işten çıkarılan işçilerin 9 Mayıs 1978 tarihinden itibaren Harson Deterjan Fabrikası'nda başlattığı grevi desteklemeğe çağırmıştır.

Polat, POL-DER'in amacı dışında çalışma yapmadığını açıkladı

POL-DER Genel Başkanı Mehmet Polat, İçişleri Bakanı İrfan Özaydınlı'nın polis derneklerinin kapatılacağı yolundaki açıklamasını «ilginç ve üzücü» olarak nitelemiştir. POL-DER'in amacı dışında hiçbir çalışma yapmadığını savunan Polat, «Amacı dışına çıkmış gibi safsatalar ve yöneltiler, isteği belli bazı çıkarcı çevrelerin korkularından kaynaklanan bir olgudur» demiştir.

POL-DER Genel Başkanı Mehmet Polat, Yankı Dergisine yaptığı açıklamada, derneğin tüm emniyet mensuplarını üyeliğe kabul ettiğini, böylece bölücü değil birleştirici bir dernek olduğunu gösterdiğini belirtmiş, şunları söylemiştir:

«Derneğimize yakıştırılmak istenen nitelikler kasıtlı ve gerçekdışıdır. Özellikle belli çevrelerce çıkartılmakta ve örgütlülüğümüz zayıflatılmak istenmektedir. POL-DER'i kuran kişiler vaktiyle POL-DER üyesi olmalarına rağmen, taraflı ve faşist zihniyetli, demokrasiye düşman kişilerdir, dolayısıyla tecrit edilmişlerdir. Bunlar POL-BİR'i kurarak polisin birlik ve dayanışmasını böldüler. Bir taraftan iyiden, halktan yana POL-DER'i yıpratmak isterken, diğer taraftan da yan kuruluş halinde geldikleri siyasi bazı kuruluşların çağdışı anlayışına hizmet etmekte ve eylemlere girişmekteler. Biz, kuruluş amacına aykırı faaliyet sürdüren derneklerin kapatılmasından yanayız. Ancak İçişleri Bakanının polis dernekleriyle ilgili genel açıklaması ve POL-DER gibi çok geniş tabanlı bir dernekle diğer dernekleri aynı kefeye koyması ilginç, ilginç olduğu kadar da üzücüdür. Sayın Bakanın bazı polis derneklerinin amaçları dışında faaliyet gösterdikleri şeklindeki sözlerinde bir açıklık olmamakla birlikte, sanıyoruz ki bakanımıza iletilen bilgiler içinde yanıltıcı, çarpıtıcı, art niyetli düşüncelerin de yeraldığı kanısındayız. Bakanımızın, üzerinde ciddi bir değerlendirme yapılmadığını sandığımız bilgilere dayanarak yaptığı açıklamanın büyük bir talihsizlik olduğu görüşündeyiz.»

POL-DER Genel Başkanı Mehmet Polat, derneğin sekiz yıldan beri faaliyet gösterdiğini ve amacı dışına çıkmadığını, yasalara aykırı çalışmadığını savunmuş, şöyle devam etmiştir:

«Bizim bu yurtsever, demokratik savaşımızı sindiremeyen karanlık güçler baskılarını sürgünlerle, kıyımlarla, pasif görevlerde çalıştırma şeklinde sürdürürlerken şimdi de demagoji yalan ve iftiralarla bizi yıpratmak istemektedirler. Sağduyu sahibi, demokrasiye inanan kişilerin bu tür karalamalara kapılmayacağı inancındayız. Ancak yasadışı uygulamalarla, uğranılan kıyım ve sürgünlerin, bunların açtığı yaraların halen sarılmamış olması bizleri düşündürmektedir. POL-DER amacı dışında hiçbir çalışma yapmamıştır. Amacı dışına çıkmış gibi safsatalar ve yöneltiler, isteği belli bazı çıkarcı çevrelerin korkularından kaynaklanan bir olgudur.»

TOB-DER İstanbul Şube

(Baştarafı 1. Sayfa'da) eski geçici yönetim kurulu bu tür uyarıları kulakardı etmiştir.

«BENİM OĞLUM ÖĞRENCİ, DELEGE OLARAK BURADA NE İŞİ VAR»

Divan seçimlerine geçilmeden önce yaşlı bir öğretmen kürsüye gelerek, genel kurulda öğrencilerin bulunduğunu belirtmiş bunun üzerine, bazı grupların protestosu ile karşılaşmıştır. Yaşlı öğretmen, salonda dolaşan ve göğsünde «delege» kartı bulunan bir genci kolundan tutarak kürsüye çıkarmış ve «Bu benim öz oğlumdur ve eğitim enstitüsünde öğrencidir. Burada nasıl delege olabiliyor? Kongreyi düzenleyen ve denetleyen geçici yönetim kurulu üyeleri bunun izahını yapmak zorundadırlar» demiştir.

DİVAN SEÇİMLERİ YAPILIYOR

Geçici Yönetim Kurulu Başkanı Celâl Çelik'in konuşmasından sonra divan seçimlerine geçilmiştir. Birlik Dayanışma İttifakı adı altında seçime katılan Birlik Dayanışma, Demokrasi İçin Birlik ve Demokratik Solcu öğretmenlerin oluşturduğu grupların listesinin 1254 oy aldığı ve divan seçimlerini kazandığı ilan edilmiştir. Öteyandan, Devrimci Öğretmen adı altında seçimlere katılan Demokratik Merkeziyetçiler, Özgürlük Grubu ve Devrimci Demokratik Birlik gruplarının ise 1113 oy aldığı açıklanmıştır.

Divan seçiminden sonra eski geçici yönetim kurulu üyelerinden bazılarının Hükümet Komiseri'ne baskı yaparak genel kurulu erteletmek istediği gözlenmiş ancak, Hükümet Komiseri herhangi bir olayın çıkmadığını ve divanın seçildiğini bu yüzden de kongrenin devam etmesi gerektiğini belirtmiştir.

Bunun üzerine eski geçici Yönetim Kurulu Başkanı Celâl Çelik, divan üyelerini genel kurulu yönetmeye davet etmiş, ancak öğretmen olmayanlarla birlikte bazı grupların divan üyelerinin, divana ayrılan masaya geçmelerini engellediği görülmüştür. Bu arada bazı kimselerin salonun çeşitli yerlerinde silah çektiği ve sandalyelerle öğretmenlerin üzerine saldırdığı görülmüş, saldırı sonucu camlar kırılmış, bazı öğretmenler hafif şekilde yaralanmıştır.

Kavganın çıkmasından sonra, eski geçici yönetim kurulu üyelerinin şube defter vekayitlarını alıp bir taksiyle genel kurulun yapıldığı Belediye Sarayından uzaklaştıkları görülmüştür. Öteyandan, bir grup da TÖB-DER İstanbul Şubesi binasını işgal etmiştir.

Daha sonra Beyazıt Karakolunda ifade veren eski geçici Yönetim Kurulu Başkanı Celâl Çelik divan seçimlerini Birlik Dayanışma Grubunun kazandığını belirtmiştir.

DİVAN BAŞKANI SÜLEYMAN ÜSTÜN'ÜN AÇIKLAMASI

Birlik Dayanışma İttifakı Grubu adına divan başkanlığına aday gösterilen ve 1254 oyla divan başkanlığına seçilen Süleyman Üstün dün yaptığı açıklama ile olayların bir değerlendirmesini yapmıştır. Süleyman Üstün'ün açıklaması şöyledir:

«13 Mayıs 1978 Cumartesi günü Belediye Sarayında yapılan TÖB-DER İstanbul Şubesi 6. Olağan Kongresinde divan seçimleri yapılmış, alınan sonuç toplantıyı yöneten Şube Başkanı Celâl Çelik tarafından ilan edilmiştir. Kongre divan seçimlerini yürüten, yöneten, sayım-dökümü yapan ve sonucu ilan eden şube geçici yönetim kurulu ile görevlendirdiği kişiler, kendi yapıp yönettikleri seçime itiraz ederek divanımıza ve kongreye saldırmışlardır. Polisin müdahalesiyle kongrenin dağılmasına sebep olmuşlardır. Daha sonra şube binası geçici yetkisiz yönetim ve kongreye saldıran yandaşlarınca işgal edilmiştir. Öğretmenler şubeye alınmamaktadır.

TÖB-DER Genel Merkezi tarafından iki ay içinde şubeyi kongreye götürmekle görevlendirilen yönetim kurulunun görevi, sürenin dolması ve divanımızın kongre tarafından seçilip göreve başlaması ile bitmiştir. Kongreyi tamamlama ve bu arada şube ile ilgili hertürlü işlem ve çalışmayı yürütme yetkisi divanımızındır.

Gündemin uygulanmayan maddeleri divanımız tarafından yeri ve tarihi ayrıca ilan edilecek tamamlama kongresinde sonuçlandırılacaktır.

TÖB-DER İstanbul Şubemiz üzerinde oynanmak istenen oyunlara geçit verilmeyecektir. İstanbul öğretmenlerinin divan olarak bize verdiği yetkiyi kullanarak iradelerinin doğrultusunda bir şube yönetiminin seçilmesi sağlanacaktır.»

Yangında sabotaj olma olasılığı

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ne liktir ne de sondur. Bunu her kesin gözü önünde söylüyorum. Bundan sonra da olacaktır. Olayın sorumluluğunu kimler üstlenecektir. Yangın merdivenini sıralarla tıkayan okul idaresi mi, üç tane asansörü çalışmaz tutan yangın sistemini çalıştırmayan YİBA yönetimi mi? Yoksa okulu dördüncü katta bir çarşıya alan Milli Eğitim Bakanlığı mı?

YİBA yangınının ilginç yönleri de vardır. Bunları da açıklamanın zorunluğu vardır. YİBA Endüstri Meslek Lisesinde öğrencilere bir takım silahlı saldırılar yapılmıştır. Okuldaki ilerici güçlerin çoğunluk oluşturmasını hazmedemeyen gerici güçler devamlı saldırmaktaydılar. Yangın sırasında da kendilerine ülkücü denenler dışarıdan adam getirerek sloganlar atmışlardır. Biz bunları biliyoruz. Ancak önemli olan şudur. Yangın sırasında kendilerine ülkücü denenler neden okula girmemişlerdi. Adalet mensuplarını göreve çağırıyoruz. Bu yangının karanlık yönleri aydınlatılmalıdır.»

KAYIPLAR ARANIYOR

Öteyandan yangın sonrası ölü sayısının artacağı beklenmekte ve halen yangın sırasında binada bulunup da kaybolanların adları tesbit edilmektedir. Şimdiye kadar ortaya çıkmayan kayıpların adları ise şöyledir:

«Ertuğrul Baş, Ali Sağlam, Hüseyin Söylemez, Satılmış Nas, İlhami Hayret, Mahmut Kuruk, İsal Yılmaz, Halil İbrahim Karakuş, Osman Demir.»

Öğrenciler bu arada önceki gün yangın sırasında binadan itfaiye bezine atlayan Güven Yılmaz adlı öğrencinin öldü diye Numune Hastanesi morguna kaldırıldığını, oysa öğrencinin ölmediğinin anlaşılarak ameliyat edildiğini ve bu sırada öldüğünü söylemişlerdir.

ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLERE YARDIM

Toplantıda öğretmenler adına konuşan Faruk Mendi, şimdiye kadar hükümet yetkililerinin binada bulunan ve maddi hasar görmüş esnaflarla ticaret şirketlerine yardım yapılacağını açıkladığını bildirmiştir. Mendi, yangında gerek maddi ,gerek manevi zarar gören öğretmen ve öğrenci ailelerine yardımdan sözedilmediğini hatırlatarak «vazife başında ölen öğretmen ve öğrencilerin ailelerine Milli Eğitim Bakanlığının yardım için girişimlerde bulunmasını istiyoruz. Bu en başta gelen insanlık ödevidir. Bu çabayı Milli Eğitim Bakanlığı yetkililerinden bekliyoruz» demiştir.

Diğer yandan öğrenciler yangın esnasında hiç alev görmediklerini, yangının çıktığı ileri sürülen birinci katta dahi alev bulunmadığını bildirmişlerdir. Öğrenciler, dördüncü katta sadece gözyaşartan ve geniz yakan bir dumanla karşı karşıya kaldıklarını ve bazı arkadaşlarının da bu dumanın etkisiyle merdivenlerde bayıldığını ifade etmişlerdir.

ALİ DİNÇER AÇIKLAMA YAPTI

Belediye Başkanı Ali Dinçer YİBA İşhanı yangınının Ankara Belediyesi'nin tüm ünitelerinin teknik olanaksızlıklarını bir kez daha ortaya çıkarttığını söylemiş, «belediyemiz ateşe sürdüğü itfaiye erlerinin maaşını ödeyememektedir» demiştir. Ankara'daki büyük binaların sayısının çokluğuna karşın ellerinde sadece iki yangın merdiveni bulunduğunu kaydeden Belediye Başkanı Dinçer, «binanın altındaki soğuk hava deposunda bulunan amonyak gazına ya da çevredeki Fuel-Oil depolarına yangın atlasa idi felaket çok daha büyük olur, çevredeki binalarda da önlenmesi güç durumlar ortaya çıkabilirdi» şeklinde konuşmuştur.

YİBA Çarşısı ile ilgili olarak Belediye Başkanlığına yöneltilen eleştiriler konusunda İSTA Ajansının sorularını cevaplandıran Belediye Başkanı, YİBA olayı öncesinde Ankara'daki ahşap binaların bulundukları bölgelerin ve büyük binaların haritalarının çıkartılmaya başlanıldığını belirtmiş, «bu haritaya göre yangın karşısında alınacak ilk önlemleri saptamayı planlıyorduk. Son olay çalışmalarımızı çok daha hızlı bir şekilde bitirmemiz zorunluğunu ortaya çıkartmış bulunuyor. İlk olarak büyük binalarla ilgili haritaya ağırlık vermek durumunda olduğumuz meydana çıktı» demiştir.

Belediye Başkanı Dinçer, İmar Yasasına göre 5 katlı binalardan büyük tüm binalarda yangın merdivenlerinin ve yangın söndürme cihazlarının bulunması gerektiğini de kaydetmiş, ilk saptamalara göre Ankara'daki pek çok büyük binada yangın merdivenlerinin ve yangın söndürme cihazlarının bulunmadığının anlaşıldığını söylemiştir.

Yangın çıktıktan 8 dakika sonra olay yerine itfaiye memurlarının ulaştığını kaydeden Dinçer, binanın çevresinde park etmiş kamyonlar, tankerler ve otomobiller nedeniyle memurların uzun süre binaya yaklaşmaya çaba harcadıklarını yangın merdivenlerini de bu araçlar nedeniyle gerektiği gibi rasyonel biçimde kullanamadıklarını bildirmiştir. Yangın merdivenlerinin 90 dereceye kadar yükselebilme olanakları bulunduğunu, halbuki YİBA yangınında elde bulunan ilk merdivenin de ancak 45 derece açı ile yükseltebildiklerini belirtmiş, «buna kesinlikle binanın çevresindeki araçlar engel oldu. Bunu bahane olarak söylemiyorum. Ama ülkeye eğemen olan düzenin yarattığı sorunları vurgulamak için tekrarlıyorum» demiştir.

Yangınla ilgili olarak ortaya atılan bazı iddiaların yargı organlarınca incelenmekte olduğunu bildiren Belediye Başkanı Ali Dinçer özetle şunları söylemiştir:

«Bu yangın bir kez daha belediyelerin yeterli maddi olanaklara kavuşturulmaları zorunluğunu, ortaya çıkartmıştır. Düşününüz, şimdi yangında felâkete uğrayan, zarara uğrayan yurttaşlar belediye'ye başvurmakta ve yardım istemektedirler. Oysa yardım istedikleri belediye ateşe sürdüğü itfaiye erlerinin maaşını ödeyemeyecek, onları yangının içine sürerken gerekli teknik olanaklarla donatamayacak durumdadır. YİBA Çarşısı yangınında 8 itfaiye eri arkadaşımız baygınlık geçirmiş cansiperane bir çaba ile yangının hiç olmazsa alt kattaki için de amonyak gazı bulunan soğuk hava deposuna ve çevredeki Fuel-Oil depolarına sıçramasını önlemişlerdir.

Belediyelerimizin mali özerkliğe kavuşturulması onların teknik gereksinimlerini karşılamalarını sağlayacaktır. Belediyeleri bugünkü durumuyla bırakarak onlardan hizmet talep etmenin ne denli hayal ürünü olduğunu son yangın bir kez daha açığa çıkartmıştır.»

Öteyandan felâkete uğrayan ailelerden bir kısmını Belediye Başkanı Ali Dinçer ziyaret etmiş ve geçmiş olsun dileklerini bildirmiştir. Ellerindeki tüm olanaksızlıklara karşın felâkete uğrayanların yakınlarına belediyenin olanaklarının tamamının seferber edileceğini belirten başkan bugün belediyede konu ile ilgili bir toplantı düzenlediğini de bildirmiştir.

ÖĞRENİME ATATÜRK KIZ MESLEK LİSESİ'NDE DEVAM EDİLECEK

Öteyandan yanan YİBA Çarşısında bulunan İskitler Endüstri Meslek Lisesi ve Pratik Sanat Okulu'nun öğretimine 15 Mayıs Pazartesi günü Atatürk Kız Meslek Lisesi'nde başlayacağı açıklanmıştır.

YIBA ÇARŞISI YANGININDA SAKAT KALAN ÖĞRENCİ VE ÇIRAKLARIN GELECEKLERİNİN GARANTİ ALTINA ALINMASI İSTENDİ

İlerici Gençler Derneği (İGD) İlerici Liseliler Derneği İLD) ve Çırak-Der bir ortak bildiri yayınlayarak YIBA çarşısında sakat kalan öğrenci ve çırakların geleceklerinin güvence altına alınmasını istemişlerdir. YIBA Çarşısında bulunan Endüstri Meslek Lisesi son sınıf öğrencilerine üniversiteden kontenjan ayrılması gerektiği ifade edilen bildiride ölenlerin ailelerine düzenli yardım yapılması da istenmiştir.

İGD, İLD ve Çırak-Der'in ortak bildirisinde yangının kapitalizmin ve bozuk düzenin bir ürünü olduğu kaydedilerek şöyle denilmiştir:

«Canlarını kaybedenler arasında İlerici Liseliler Derneği üyesi Güven Yılmaz ve Çırak-Der üyesi Fahrettin Kazanç da vardı. Bu arkadaşlarımız, genç yaşlarında, ölene kadar sömürü ve baskı düzenine karşı özgür ve mutlu bir Türkiye savaşında yerlerini aldılar.

Şimdi, görevlileri, sorumluları aşağıdaki istemleri en kısa zamanda yerine getirmeye çağırıyoruz:

★ Sağlıklarına kavuşuncaya kadar tüm yaralılara ücretsiz bakılmalıdır. Sakat kalan öğrencilerin, çırakların gelecekleri garanti altına alınmalıdır. Düzenli maddi yardım sağlanmalıdır.

★ Ölenlerin ailelerine düzenli yardımda bulunulmalıdır.

★ Öğrencilerin öğrencilik durumlarının korunması için gerekli işlemler yapılmalı, bir ve ikinci sınıftaki öğrenciler bir üst sınıfa geçirilmelidir. Son sınıf öğrencilerine üniversite de kontenjan ayrılmalıdır. İşlerinden olan çıraklara iş bulunmalı, eğitim olanağı sağlanmalı, sigorta hakları uygulanmalıdır.»

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfa'da) müzakere sürecinin başlatılması amacına yöneliktir. Ön yargısız olarak masa başına oturulmasını öngörmektedir. Fakat Rum propagandası bu önerilerin önemini hafife almaya yöneliktir. Örneğin Rumlar Türklerin yüzde bir toprak tavizi verdiklerini öne sürmüşlerdir. Oysa Türk önerilerinde yüzde konusu bulunmamaktadır. Türk kontrolunda 6. bölge üzerinde müzakere yapılacak ikinci bir 6. bölge önerisi bulunmaktadır. Türkler Maraş'a on binlerce Rumun dönmesine rıza göstererek ne derece esnek davrandıklarını kanıtlamışlardır.

Kıbrıs'taki Türk askerlerinin sayısı sürekli olarak azaltılmaktadır. Biz işbaşına geldiğimizden beri iki kez asker geri çekilmiştir.»

Başbakan Ecevit, bütün bunlara rağmen Rumların en küçük bir iyiniyet gösterisinde bulunmadıklarını iddia etmiş, İngiltere'de Başbakan Callaghan ile yapacağı görüşmede iki ülke yöneticilerinin ilgi duydukları konuların ele alınacağını belirtmiştir.

TÜRKİYE NATO'DAN ÇEKİLMEYECEKTİR

Türkiye'nin ambargo kalkmasa da NATO'dan çekilmeyeceği şeklindeki sözlerini tekrarlayan Başbakan Ecevit, ambargo nedeniyle Türkiye'nin NATO'ya yaptığı katkının çok azaldığını ancak, bunda Türkiye'nin hatası bulunmadığını belirtmiş, ambargonun Kıbrıs sorununun çözümünde ve Türkiye ile Yunanistan arasındaki gerginliğin azaltılmasında bir engel olduğunu öne sürmüştür.

ECEVİT'İ İNGİLTERE'DEKİ TÜRKİYELİLER VE DENKTAŞ KARŞILADI

Başbakan Ecevit'i Heatrow Havalimanı'nda Rauf Denktaş, Türkiye'nin Londra Büyükelçisi Turgut Menemencioğlu ile İngiltere'deki Türkiyeliler karşılamışlardır.

Başbakan Ecevit, Heatrow Havalimanı'ndan ayrıldıktan sonra kalacağı «Sheraton Heatrow» Oteli'ne gitmiş ve burada Rauf Denktaş'la bir görüşme yapmıştır.

İki MHP

(Baştarafı 1. Sayfa'da) hakaret eden MHP milletvekilleri beraberlerindeki komandolarla birlikte zorla içeri girmek istemişlerdir. Dernek yönetici ve üyeleri MHP'lilere içeri giremeyeceklerini bildirmişler ve içeri almamışlardır. Milletvekilleri Ziraatçılar Derneği yöneticilerinden bazılarını tartaklama ya da kalkışmışlar ancak kendileri ilerici üyeler tarafından kongre çevresinden uzaklaştırılmışlardır. Olayla ilgili olarak basına bir açıklama yapan Türkiye Ziraatçılar Derneği Genel Başkanı Yalçın Yılmaz özetle şunları söylemiştir:

«13.5.1978 Cumartesi günü Yenimahalle Personel Eğitim Merkezinde yapılmakta olan olağanüstü tüzük değişikliği ile ilgili genel kurulumuz dışarıdan getirilen 40-50 kadar kendilerine «ülkücü» adını verdikleri şahıslar yanlarında MHP milletvekillerinden Ali Fuat Eyüpoğlu ve Nevzat Köseoğlu ile birlikte engellemeye çalışılmıştır. Derneğimiz tüzüğüne uygun olarak ve demokratik bir şekilde yapılan genel kurulumuzu kariyerlerini de kullanarak engellemeye çalışan bu şahısların hayalleri üyelerimizin direnmesi sonucu boşa çıkarılmıştır. Faşizmin gerilemesine paralel olarak saldırganlıklarını artıran faşistler halkımızın mücadelesi ile yıkılmaya mahkumdurlar. 15 bin tarım ve ev ekonomisi teknisyeni üyemizin verdiği güçle demokrasi ve bağımsızlık yolunda verdiğimiz mücadeleyi hiçbir gücün engelleyemeyeceğini kamuoyuna duyurur ve bu olayı protesto ederiz.»

Elazığ'da iki kahvehaneye

(Baştarafı 1. Sayfa'da) bu şekilde olayların son zamanlarda sık sık meydana geldiğini belirterek, halktan güvenlik kuvvetlerine yardımcı olmalarını istemiş ve şöyle konuşmuştur:

«Elazığ'da huzursuzluk yaratmak isteyenleri tanıyan vatandaşlar, bu kişileri emniyet görevlilerine mutlaka bildirmelidir. Bu kişileri korumak huzursuzluğun artmasına sebep olur.»

İSTANBUL

★ Önceki gece İlerici Gençler Derneği (İGD)'nin 1. Büyük Kongresiyle ilgili afişleri yırtan Maocular, kendilerine mani olmak isteyen İGD üyelerine ateş açmışlardır. Açılan ateş sonucu İGD Beşiktaş Şube Yönetim Kurulu üyesi Barık Doğu ve Ahmet Aydoğ yaralanmışlardır. Ahmet Aydoğ'un durumunun ağır olduğu bildirilmiştir.

★ Kadıköy Mühendislik Yüksek Okulu öğretim üyelerinden Mustafa Naci Alev'in Üsküdar'daki evinin önünde bulunan otomobiline dün patlayıcı madde konulmuştur. Patlamadan, maddi hasar meydana gelmiş, ölen ya da yaralanan olmamıştır.

★ Kadıköy Mühendislik Yüksek okulu laboratuvarına dün patlayıcı madde atılmıştır. Patlama maddi hasara yol açmıştır.

★ Hasköy Halk Derneği Başkanı Hüseyin Ay dün bir basın açıklaması yaparak bölgede faşistlerin ve sapık akımların ilerici - yurtsever güçler ve dernek üyeleri üzerine saldırılarını paralel olarak yoğunlaştırdıklarını bildirmiştir. Hüseyin Ay 58 yıllık ilerici geleneği olan Hasköy'de faşist ve sapık akımların saldırılarını boşa çıkaracaklarını söylemiştir.

MALATYA

★ Malatya'da önceki gece üç eve patlayıcı madde atılmış, olaylarda can kaybı olmamıştır.

ANKARA

★ Emek Mahallesi'nde üç kişilik bir grubun tabancalı saldırısına uğrayan Veli Algün, Salih Çelik ile olaya müdahale eden polis memuru Bayram Özgür yaralanmışlardır.

Saldırganların Cumhuriyet Lisesi öğrencisi Yalçın Atlı, Yüksek Teknik Öğretmen Okulu öğrencisi Kaptan Kaşlı ve Mehmet Çelik olduğu öğrenilmiştir.

GAZİANTEP

★ İlerici Gençler Derneği Balıklı - Gaziantep Şubesi basılmış ve yöneticileri mahkemeye verilmiştir. İGD yöneticilerinin 1 Mayıs için İstanbul'a gelmesini fırsat bilen Maocular, dernek binasının önüne «Parti Bayrağı» adlı derginin pankartını asmışlar, bunun üzerine polis mahkeme kararıyla dernek binasını basmış ve yöneticiler mahkemeye verilmiştir.

Ecevit, Maden Yasasının yeniden ele alınacağını belirtti

HABER MERKEZİ

Başbakan Bülent Ecevit, Ereğli Demir ve Çelik Fabrikalarının işletmeye açılışının 13. yıldönümü nedeniyle Ereğli Demir Çelik Fabrikaları Genel Müdürüne gönderdiği kutlama mesajında, Maden Yasasının yeraltı kaynaklarımızı Ulusal yararlar doğrultusunda değerlendirmek amacıyla yeniden ele alınacağını söylemiştir.

Öte yandan Sanayi ve Teknoloji Bakanı Orhan Alp de bir mesaj yayınlamış ve Ereğli Demir Çelik tesislerindeki üretimin 6,4 milyon tona ulaşması halinde 1992 yılına kadar 10 milyar dolarlık daha az ithalat yapılacağını söylemiştir.

TMMOB Genel Kurulunda 141-142'nin kaldırılması istendi

ANKARA, (İSTA) —

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB)'nin dün tamamlanan 23'üncü kurulundan sonra yayınlanan bildiride düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü engelleyen 141-142 ve 146'ıncı maddelerin kaldırılması istenerek «Kontr-gerilla, MİT dağıtılmalı, MHP, Ülkü Ocakları dağıtılmalı ve MC dönemlerinde uygulanmayan bütün yüksek mahkeme kararları uygulanmalıdır» denilmiştir.

TMMOB Genel Kurul bildirisinde CHP ağırlıklı hükümetin son aylarda çeşitli konularda aldığı politik ve ekonomik önlemler eleştirilerek ihtisas mahkemelerine karşı çıkılmıştır. Bildiride olağanüstü kurumların ve baskıların hiç bir zaman halkın yararına olmayacağı kaydedilmiştir.

Işıklar

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ve ırkçı saldırılarla ilgili olarak şunları söylemiştir:

«Özellikle bir konu üzerinde durmak istiyorum, son günlerde doğu illerimizde önemli bir tertip geliştirilmektedir. Bu çok dikkatli olunması gereken bir konudur. Malatya, Kars, Iğdır olayları bu tertibin içinde yeralan olaylardır.

Bizzat kışkırtılan gerici güçler, saldırganlıklarını artırmakta ve doğuda yaşayan halkımızı isyancı gibi göstermeye kalkarak yeni planlar yapmaktadırlar. Bunların temelinde yatan gelişen toplumsal ve demokratik muhalefeti boğmak istemidir. Bu olayların tertipçileri ırkçı, gerici faşist güçlerdir.»

Koç

(Baştarafı 1. Sayfa'da) ğı iddiasıyla mahkemeye başvurulmuş ancak dava Af Yasasına girdiği gerekçesiyle düşmüştü. Davanın düşmesinden sonra davalı Oto Koç Şirketinin yetkilis Yargıtay'a başvurarak davanın devamını isteyeceğini açıklamış, Avukat Özkök'te Koç'un aftan sonra otomobilleri önceki gibi satmaya devam ettiğini bu yüzden de davanın devam etmesini isteyeceğini açıklamıştır.

Özkök, 1803 sayılı Af Yasasının hürriyeti bağlayıcı cezalarla para cezalarını affettiğini kaydetmiş Vehbi Koç hakkında yapılacak araştırmada 1974'ten öncesi için sadece verginin aslî yönünden, 1974'ten sonra da hem verginin aslî hem de cezaları açısından kovuşturma yapılması gerektiğini belirtmiştir.

Maliye Bakanlığı yetkililerinin Avukat Özkök'ün başvurusu üzerine 9 Mayıs tarihli ve 4221 — 37550 — 23279 sayılı yazılarında aynen şöyle denilmektedir:

«Vehbi Koç'un müşterilerinden aldığı 600 milyon lira nedeniyle bir devlet zararı meydana gelip gelmediği araştırılmakta olup, sonucuna göre açılan davaya müdahale isteminde bulunup bulunulmaması hususunda bir karara varılacaktır.»

TOB-DER Zonguldak'ta miting yaptı

ZONGULDAK (ÖZEL)

Dün Zonguldak'ta TÖB-DER'in öncülüğünde düzenlenen ve birçok demokratik kuruluşun da katıldığı «Annelere ve Çocuklara Can Güvenliği» ve «İş Cinayetlerine Son» mitingi kalabalık bir halk kitlesinin katılımıyla kutlanmıştır.

Mitingde TÖB-DER adına bir konuşma yapan Hadiye Zor, annelere en güzel hediyenin can güvenliği olduğunu belirtmiş ve Zonguldak'ta bir süre önce hastanede ölen Serap öğretmenin ve 17 maden işçisinin bir iş cinayetine kurban gitmesinin, kapitalist düzenin çarpık politikası sonucu olduğunu vurgulamıştır.

Mitingde «Sağlık Sömürüsüne Son», «Doktorları da Analar Doğurur» ve «Doktorlar Vicdanınızı Cüzdanlarınızdan Çıkarın» şeklindeki pankartlar taşınmıştır.

IGD'nin 1. Büyük Kongresinin düşündürdükleri

(Baştarafı 1. Sayfada) ğaçları olmuştur. 1950'li yıllarda hele son on yıl içinde yüzlerce memleket evlâdı katledilmiş, sömürü ve baskı düzeni böylesi bir kanlı temel üzerinde ayakta tutulmaya çalışılmıştır.

★

Ülkemizdeki gençlik hareketi, son yıllarda hızlı bir gelişim içinde bulunuyor. İşçi sınıfı hareketinin her yönden gelişmesi, ardıcıl atılımlar, gençlik hareketini, gençliğin en yığınsal birliğini sağlayacak bir sürece, politik ayrışma sürecine soktu. Bugün, gençlik hareketi, 12 Mart döneminin karmaşasından, serüvenci çıkışlarından arınıyor, uzaklaşıyor. Aydınlık bir geleceğin, işçi sınıfıyla yan yana, onun örgütlü savaşkan kolunun öncülüğünde kazanılabileceği her gün daha iyi anlaşılıyor. İşçi sınıfına ters, bozguncu akımlar geriliyor. Gençliğin heyecanından, sorunları en kısa yoldan çözme eğiliminden, atılganlığından yararlanmaya çalışan Maocu ve maceracı akımlar, eski konumlarını hızla yitiriyorlar. Ve artık, gençlik hareketi denince, salt öğrenci gençlik değil, işçi-köylü ve öğrenci gençliğin birlikte verdiği kavga anlaşılıyor. Gençlik, işçi sınıfının savaş belgilerine dört elle sarılıyor. Bunun yanısıra, uluslararası gençlik hareketiyle kalıcı, sağlam bağlar kuruyor.

Gelişme ve güçlenme, böylesi bir öz taşıyor, böylesi bir süreç içinde yol alıyor. Ve içinde bulunduğumuz dönem, bu dönemin somut özellikleri, keskinleşen sınıf savaşımı, gençliğin ödevlerini ve sorumluluğunu daha da artırıyor. Gençler arasında eylem birliğini geliştirmek, gençliğin daha geniş ve daha ileri örgütsel birliğe ulaşması için var güçle çalışmak, bu sorunu, ulusal demokratik güçlerin birliği platformu üzerinde, kendi eylemini bağımsız geliştirebilme yeteneğiyle, kendi bağımsız örgütlenmesiyle çözmek, İşçi ve köylü gençlerin örgütlenmesinde daha ileri adımlar atmak... Bütün bunlar, gündemin baş sıralarında yerini alıyor...

Ülkemiz gençliğinin atılgan, disiplinli, sorumlu ve savaşkan örgütü İlerici Gençler Derneğinin 1'nci Büyük Kongresinin kutlandığı bugün böylesi ödevlerin başarıyla üstesinden gelineceğinden hiç kuşku yok. İGD'nin gençlik içinde kazandığı önemli yer ve elde ettiği çok yönlü başarılar, Türkiye işçi sınıfı hareketi ve demokrasi savaşımı içinde çok önemli yer tutuyor ve gençliğin, işçi sınıfının tarihsel savaşımının çizdiği yoldan sabırla, inançla yürüyeceğine olan kararlılığı, ülkemizin ve halkımızın geleceğini aydınlatıyor.

Politika

Ecevit, sonbahar da Macaristan'a gidecek

ANKARA, (İSTA) —

Başbakan Bülent Ecevit'in Macaristan'a da resmi bir ziyarette bulunacağı öğrenilmiştir. Dışişleri Bakanlığı yetkilileri Macaristan Hükümeti tarafından resmi bir ziyaret için Başbakan Bülent Ecevit'in davet edildiğini kaydetmişler Ecevit'in daveti kabul ettiğini ve ziyaretin sonbaharda olabileceğini söylemişlerdir.

Ecevit'in Macaristan gezisi sırasında iki ülke arasındaki ticari ve siyasal ilişkilerin gelişmesi yönünde adımlar atılması beklenmektedir.

SAHİBİ
POLİTİKA Basım Yayın A.Ş.
adına
KEMAL TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü:
AYDIN ENGİN
Müessese Müdürü:
HALUK YETİŞ

Yazı İşleri Müdürü: AYDIN ŞENESEN
Teknik Yönetmen: YAVUZ KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA
(SÜLEYMAN COŞKUN)

DİZGİ: Politika Basım Yayın A.Ş. Tipo Tesisleri
BASKI: Asya Gazetecilik ve Neşriyat Ltd.Şti.Matbaası
DAĞITIM: Hürriyet Gazete Dağıtım A.Ş.
ANKARA BASKISI: Yenigün Gazetesi Matbaası

Abone koşulları:
Yurt içi Yıllık 750 TL - 6 aylık 400 TL - 3 aylık 200 TL
Yurt dışı Yıllık 900 TL - 6 aylık 500 TL - 3 aylık 250 TL
Avrupa uçak farkı olarak her sayı için 6.50 TL ek ücret alınır

İLAN TARİFESİ
Bütün Türkiye ve Avrupa sütun santimi 200 TL
- İstanbul Baskısı 100 TL Yayın İlanları 50 TL

ACIMASIZ VE ANLAMSIZ "SAVAŞ„ GERÇEKÇİ BİR OYUNLA TV'YE GELİYOR

"TAŞOCAGI-YAŞAYAN ÖLÜLER„

Haftadan seçmeler

15 Mayıs Pazartesi

Televizyon Çocuk Yayınları Şubesi'nce hazırlanan **«Evrende İki Konu»** ile açılacak olan pazartesi programı İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Sanat Müziği Korosu'nun konseri ile sürecek. Haberlerden sonra yayına girecek olan Minik Konser'de Ankara Filarmoni Üfleme Çalgılar Topluluğu 1864 yılında bestelenmiş ve bestecisi belli olmayan bir sonatı seslendirecek. Türk Dil Kurumu'nu tanıtan bir programın ardından ekrana gelecek olan sürekli film **Mutsuzlar**'ın 13. bölümünde **Beylir**'in vasiyetnamesi açıklandığı sırada **Beylir**'ın eski karısı **Elenor** ortaya çıkar ve vasiyetnameyi kabul etmez. Diğer taraftan **Philip**, bankaya genel müdür olmak için **Jeff**'i kullanarak **Riakos**'u tehdit etmektedir... 22.55 de ise TRT Haber Merkezi Spor Şubesi'nce hazırlanan ve haftanın spor olayları ile dış kaynaklı spor filmlerini içeren bir program izleyeceğiz.

16 Mayıs Salı

Çizgi film Pinokyo'nun **Deniz Kızı** adlı serüveniyle başlayacak olan yayın Jülide Gülizar'ın sunduğu **Bir Konu Bir Konuk** ile devam edecek.

Beş Dakika'dan sonra **Günler Geçerken**'de **Uğur Dündar** uzay konusunda çalışmalar, Ankara trafiği, Antalya Belediye Başkanı ile bir söyleşi ve Türk Sanat Müziği'nden bir solist yeralıyor. Türk Hafif Müziği Bir Solist programıyla ekrana gelecek olan **Lale Belkıs** da beş Türkçe bir Fransızca parça söyleyecek.

17 Mayıs Çarşamba

Kaplumbağanın yaşamının konu edileceği **Hayvanları Tanıyalım** ve **Tonton Ailesi**'nin [illegible]ralacağı Çocukların Televizyonu'ndan sonra ekrana gelecek olan İki Aşık programında **Mehmet Bulanlar** ile **Mansur Alyansoğlu**'nu izleyeceğiz. Beş Dakika'da ise hamilelikte doğumu kolaylaştırmada ve anne ile çocuğun sağlığını olumlu bir şekilde etkileyecek spor hareketlerine değiniliyor. Türk Romanı ve Gerçekler'in ikinci bölümünü saat 21.05'den sonra izleyebilirsiniz. **Acemiler** dizi yapımı sudan konuları ile yine ekrana gelecek.

18 Mayıs Perşembe

Çocuklar için hazırlanmış **«Oyun Sandığı»** ile televizyonun bugünkü programı başlıyor. **Oyun Sandığı**'nda sağlık öğütleri ilginç bir oyun içinde verilecek.

Artık ta[illegible] bir pehlivan tefrikası haline dönüşen **Zengin ve Yoksul** yeni bir bölümle perşembe günkü saatine kurulacak.

19 Mayıs Cuma

Gençlik ve Spor Bayramı dolayısıyla Ankara 19 Mayıs Stadyumunda yapılacak naklen yayınla televizyon saat 9.00'da açılıyor. Televizyonun ikinci açılışı saat 18.00'de **Kaybolan Adalar** adlı diziyle olacak. Daha sonra Samsun Musiki Cemiyeti'nden solo şarkılar dinleyeceğiz. **A'dan Z'ye** yarışma programının da yeralacağı bugünkü programda **Halit Refik**'in yönetmenliğini yaptığı **«Vurun Kahpeye»** adlı yerli filmi de izleyeceğiz.

20 Mayıs Cumartesi

Yine yabancı bir çocuk dizisini izleyeceğiz bugün, **Lassie**. Diğer bir dizi **Spencer'in Pilotları** haberlerden önce yayına girecek. Böylece yabancı yapımlarla saat 9.00'a kadar idare edecek olan televizyonda 21.05'de Beş Dakika sırayı alacak ve savurganlık konusunu işleyecek. Mutlaka izlenmesi gereken bu oyunda zar zor ay sonunu getiren, bir baba, güzel giyinip kuşanma düşkünü genç kızın yaşamı sergilenecek. Televizyonda yabancı sinemada ise yönetmenliğini **John Ford**'un yaptığı **«Vadim O Kadar Yeşildi ki»** adlı filmi izleyeceğiz.

21 Mayıs Pazar

Canan Oğuz ve **Tamer Durukan**'ın sunduğu bugünkü **Tele Pazar** programında Türk Halk Müziği, Türk Hafif Müziği, Türk Sanat Müziği solistlerinin yanısıra çizgi filmler ve konuk sanatçılar ekrana geliyor. **Tele Spor** programından sonra dizi film **İkinci Hayat** yine yeni bir bölümle yeralacak. Televizyonun yeni yerli dizisi **Giyim Kuşam Dünyası** ikinci bölümüyle karşımıza geliyor. Bu yapımın ardından BBC'nin gerçekleştirdiği yine yeni bir dizinin ilk bölümü var. Dizide futbolun çeşitli yönleri görüntülerle anlatılıyor. Bu ilk bölümün adı **Kazananlar** ve **Kaybedenler**... Pazar gününün biten bir başka dizisinin yerine başlayan **Basın Tarihimizde Çöken Bir İmparatorluğun Öüküsü** programının ikincisinde şu konu işlenecek: Birinci Meşrutiyet'ten İkinci Meşrutiyet'e dek Osmanlı İmparatorluğu içinde gelişen sosyal, siyasal ve ekonomik olaylar o dönem basını içinde işleniyor. İzlenmeli...

★ ALMAN YAZAR TRAUGOLT KRISCHKE'NİN BİR YAPITINDAN UYARLANAN OYUN KARATAŞ DÖNEMİNDE DENETİMDEN GEÇMEMİŞTİ

★ HAZİRAN AYI İÇNDE ÇEKİMİ BAŞLAYACAK OLAN YAPIMIN, YENİ YAYIN DÖNEMİNDE İZLEYİCİLERE SUNULMASI PLANLANDI.

★ TV OYUNUNU OSKAY ALPTÜRK YAPIYOR...

Savaşın acı gerçeğini ekrana getirecek yeni bir TV oyununun çalışmaları başladı. Televizyon Tiyatro Bölümü yapımcılarından **Oskay Alptürk**'ün imzasını taşıyacak olan **«Taşocağı - Yaşayan Ölüler»** adını taşıyor.

Önümüzdeki ay içinde çekimi başlayacak olan yapımın, yeni yayın döneminde izleyicilere sunulması planlandı.

Şaban Karataş döneminde **«karamsar bir oyun, çocuk ve genç seyirciler üzerinde olumsuz etkileri olabilir. Yayınlanması sakıncalıdır»** denilen **Yaşayan Ölüler**, Alman yazar **Traugott Krischke**'nin bir yapıtından uyarlanıyor.

Program yapımcısı **Oskay Alptürk** oyunla ilgili şunları söylemekte: **«Konu evrensel bir konu, her çağda, her ülkede geçebilir. Savaşın anlamsızlığını ortaya koyan bir oyun. Oyuncuları henüz saptamış değilim. En büyük sıkıntım, dilsiz çocuğu oynayacak oyuncuyu bulmak.»**

Taşocağı - Yaşayan Ölüler'in konusu şöyle:

«Avrupa'da savaş sürmektedir. Küçük bir köyde, bombardımanla yıkılmış bir bodrum katında, 12 yaşındaki dilsiz bir oğlanla, 17 yaşındaki ablası Joanna yaşamaya çalışmaktadır. Bir süre önce köye saldıran 6 kişi herkesi öldürmüş, köyü yakıp kaçmışlardır. Joanna'nın tek amacı bu olayın intikamını alabilmektir. Bu arada, yanlarına aç ve susuz bir adam gelir. Ivo'dur bu adamın adı. Yakın bir köyde oturduğunu Joanna'ya inandırır. Birlikte yaşamaya başlarlar. Bir süre sonra, Joanna, Ivo'nun köye saldıran 6 kişiden biri olduğunu öğrenir ve çok sevmesine karşın yine de onu öldürür.»

Günler Geçerken 9. kez ekranda

Uğur Dündar'ın yaptığı ve sunduğu programda; Türkiye'nin uzay çalışmalarına olan katkısı, ayakları olmayan bir şoförün öyküsü, Kemer ve Kaş'ta kıyı yağması ve 30 yıldır yaz kış demeden küçük bir gemide kaptanlık yapan denizcinin serüvenleri yer alıyor

Uğur Dündar, Adil Daldal ve **Vedat Teyyar Erdamar**'ın birlikte hazırladıkları, sunuculuğunu **Uğur Dündar**'ın yaptığı **«Günler Geçerken»** dokuzuncu bölümüyle beyazcama geliyor. Değişik kişileri ve görüntüleri izleyenlere sunan, kimi zaman gülünç, kimi zaman düşündürücü ve öğretici olaylar dizisini başarıyla sergileyen ve bu nedenle de geniş ilgi toplayan yapım bu bölümüyle aynı başarıyı yineleyeceğe benziyor.

Programda şu konulara yer veriliyor: **Uğur Dündar, Günler Geçerken**'de ülkemizin uzay çalışmalarına olan katkısından söz açıyor. Böylece uzaya gitmenin hiç de zor olmadığını belirten **Naim Kamil Kumaşçı** adlı şahsı ve Antakya'da gelecek yıl günü birliğine aya gidilip dönüleceğini iddia eden Türk mühendislerini izliyoruz. Devekuşu Kabare Tiyatrosu sanatçılarından **Zeki Alasya** ve **Metin Akpınar** da balıkçı, arsa spekülasyonu, seyyar satıcı güldürülerini sunuyorlar.

Bir şoför Günler Geçerken'in konuğu. Ancak bu taksi şöförünün ayakları yok. Yaşam savaşı veren bu kabiliyetli sürücünün ehliyeti de yok ama direksiyonda bir çok kişiden daha başarılı.

Kemer ve Kaş'ta kıyı yağması ile ilgili röportajların da yer aldığı programda Antalya Belediyesi Başkanı Selahattin Tonguç'u Antalya çevresi ve denizinin temiz tutulması ile ilgili söyleşide izliyoruz.

Bozcaada — Çanakkale arasında mekik dokuyan ufak bir geminin kaptanı 30 yıldır yaz - kış sürdürdüğü bu mesleğinde karşılaştığı tehlikeleri ve yılmak bilmeyen azmini sergiliyor.

Gönül Yazar ise bir şarkı ile Günler Geçerken'de yeralacak.

Politika'da radyo*televizyon

Radyo
TV
yazıları

Oğuz MAKAL

KUZUYU KURDA YEDİRMEK

Müfettişler «savcı» olabilir mi?

TRT Kurumu içindeki Şaban Karataş döneminde atanan müfettişler, Danıştay kararı ile göreve atanan İsmail Cem dönemi TV'cileri için «sosyal bir sınıfın öteki sosyal sınıflar üzerinde egemenlik kurmak ya da bir sosyal sınıfı ortadan kaldırmak için propaganda yapan...» bir filme televizyonda gösterim izni verdiklerinden ötürü bir aydan altı aya kadar Kurumdan geçici ihraç cezası istiyorlar. Ancak bu ceza, müfettişlerin yetkisi içindeki uyarı ve tekdir sınırını aşınca, konuyu TRT Disiplin Kuruluna getirmişler.

TRT Disiplin Kurulundaki çoğunluksa yine Karataş döneminde göreve atananlardan oluşuyor.

Müfettişler nasıl «savcı» olabilir?

TRT müfettişlerinin Disiplin Kuruluna verdikleri kişiler TV Daire Başkanlığı Danışmanı Tarcan Gönenç, Latif Okul, Genel Müdürlük Denetçisi Altan Kınal, Kültür Müdürü Sedat Örsel, yapımcı Turgut Masatçı, Dış Kaynaklar Şubesinden Emin Gerçeker. Suçları bağışlanır gibi değil: Moskova Film Festivali'nde derece almış «Yasak» adlı filmden bazı bölümleri —filmin tamamını değil— TV'de yayınlamak, yayınlanmasına izin vermek ve böylece «Devlet Güvenliği»ni sarsmak.

Oysa Devlet Güvenliğini sarsan (!) bu film, 14.11.1975 günü ünlü İçişleri Bakanlığı Sansür Kurulu'ndan **«yurt içinde gösterilmesine ve yurtdışına çıkarılmasına mahzur yoktur»** onayı almıştır. Her ilerici, tutarlı filmin aylar yıllar boyu Sansür Kurulu'na takılı kalışı anımsanacak olursa, «Yasak» filminin gösterim için onay almış olması gerçekten önem taşımaktadır.

Müfettişler «yargıç» ta olabilir mi?

Eğer, müfettişler Sansür Kurulunca dahi gösterim izni verilmiş bir filmde suç unsuru arıyorlarsa, üstelik kanılarınca bulup, bu filmin gösterimine izin verenleri cezalandırmayı da tasarlıyorlarsa **«evet» diyebiliriz.**

Müfettişler yalnızca, kurum içindeki altı görevli için ceza istemiyorlar. Bu tür film ve programlara izin veren, yapan kişilere de sözde gözdağı vermek istiyorlar.

Asıl amaç bu olunca, bu yargıçlara başka yargıç gözüyle bakmak gerekir. Onları şaka da olsa «yargıç» olarak nitelendirmek, böyle bir sıfata uygun görmek gerçek yargıçları üzebilir. TRT Kurumu içindeki bu tür baylara dense dense «işgüzar» denir.

Müfettiş «müfettiş» olarak mı kalmalıydı?

Bu sorunun yanıtı için kocaman bir «evet» diyebiliriz. Çünkü sözünü ettikleri gerekçeler TRT Disiplin Kurulunu değil, Cumhuriyet Savcısını ilgilendirmektedir. Bilindiği gibi, gerekçelerine temel olan ünlü yasa maddeleri Mussolini patentini taşımakta. Yıllar boyu egemen güçler ve temsilcilerince ilericiler, yurtseverler, gerçekleri söyleyen, gösteren herkes üzerinde kullanılmaktadır. Ceza Yasamıza 1936 yılında İtalya'dan aktarılan, sonraları daha ağırlaştırılarak yaptırım olarak «ölüm» cezası da eklenen bu yasa maddeleri 42 yıldır yurdumuzun düşünce, kültür, bilim, sanat yaşantısında egemen sınıfların baskıcı düzenine hizmet etmektedir.

Unutmayalım yargıçlar suçlu, suçlular da yargıç olabilir.

«Yasak» filminden bazı bölümlerin gösterimine izin veren ve gösteren altı TRT görevlisi geçen hafta ortak savunmalarını yaparak Disiplin Kuruluna verdiler. Kuşkusuz sözkonusu ithamları da reddettiler.

Kuşkusuz önemli olan olayın sonuçları kadar başlangıcı, başlangıcın ötesinde TRT Kurumunun hâlâ düzen savunucusu, ilerici program düşmanı kişilerle dolu oluşudur. Böyle bir radyo ve televizyon kurumundan «iyi ve güzel» şeylerin çıkması her zaman güçtür.

Haftanın Filmleri

TV'de yerli sinema

VURUN KAHPEYE

Programda yönetmenliğini Halit Refik'in yaptığı ve başrollerini Hale Soygazi, Tugay Toksöz ve Tanju Gürsu'nun paylaştıkları VURUN KAHPEYE adlı film yayınlanacak.

KONU: Kurtuluş Savaşı yıllarında ilkokul öğretmeni olarak genç bir kız Anadolu köyüne atanır. Kurtuluş Savaşı yıllarının getirdiği heyecanı içinde taşıyan, Atatürkçü düşünceleri olan ve bu anlamda büyük umutlarla dolu olarak geldiği bu köyde genç kız öğrenimi sürdürebileceği bir okulun bile olmadığını görür. Bundan sonra genç öğretmende öğrenimin yapılabileceği yeri bulma ve ilkokul çağındaki çocukları öğrenim için toparlama çabalarını izleriz. Bu uğraşısı sırasında genç öğretmen bir iki kişinin dışında tüm köyü karşısında bulacaktır. Yüzyıllardır yalnızca dinsel düşüncelerin bağnazca etkisi altında kalmış köylüler, okul öğrenimini yadsıdıkları gibi, bunun çok genç bir kız tarafından yürütülmesini de yadırgamaktadırlar.

Öğretmenin köyde genç bir delikanlıya duygusal yaklaşımı köyün ahlâk anlayışıyla çatışır ve genç kız **KAHPE** ilan edilir. Gerici kışkırtmalar altında köy halkı öğretmeni hep birlikte taşlarlar.

İzlenebilir.

TV'de yabancı sinema

VADİM O KADAR YEŞİLDİ Kİ

Programda yönetmenliğini **John Ford**'un yaptığı ve başrollerini **Mauren O'Hara, Donald Cris** ile **Anna Lee**'nin paylaştıkları **VADİM O KADAR YEŞİLDİ Kİ** adlı film yayınlanacka. Filmde, Galler'de yaşayan bir işçi ailesinin yaşam öyküsü konu ediliyor.

Film sözkonusu ailenin en küçük oğlunun gözüyle anlatılmaktadır.

Konunun tüm sosyal yanına karşın film genellikle ailenin iç dramının etrafında duygusal bir gelişim gösterir. Filmin duygusal dozu o kadar yüksektir ki yönettiği Western filmleriyle üne kavuşan **John Ford**'un bu filmi ülkemizde defalarda gösterilmiş sırf bu duygusal yapısı nedeniyle gösterildiği dönemdeki kuşağı eni konu etkilemiştir. Film sergilediği olaylara idealist bir yaklaşım gösterdiği için de eleştirilere uğramıştır.

"HAYATIM ROMAN„IN ÇEKİMİ SÜRÜYOR

İstanbul Televizyonundan **Naci Çelik**'in yapımcılığını üstlendiği **«Hayatım Roman»** adlı beş bölümlük televizyon oyununun çekimi sürdürülüyor..

Taşradan yazar olmak hayaliyle İstanbul'a gelen gencin bu yeni çevreyi yadırgayışını, yazar olabilmek için sürdürdüğü çabaları, sanatçı kesiminden ilginç kesitleri içeren oyun, diğer deyişle romancı olmak isteyen bir gencin hayatının romanı.

Öteyandan bu beş bölümlük televizyon oyunu başka ilginçlikleri de içinde taşıyor: Dizinin başrolündeki Mustafa Alabora ve Erdal Özyağcılar aslında Şehir Tiyatrolarında misafir sanatçı olarak çalışmaktalar. **Kadro verilmediği için misafir sanatçı statüsüyle başarılı bir düzey tutturan bu iki isim de belediye yönetim kurulunun** son olarak aldığı bir karara göre, diğer misafir sanatçılar gibi İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrolarında çalışamayacaklar.

Televizyonda başarılı oyunlarını bir kez daha göreceğimiz iki tiyatro oyuncusu

«Hayatım Roman» dizisiyle mali yönden biraz rahat nefes almış oldular. **Ama bu yetişmiş elemanlar yarın ne olur o bilinmez.**